

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 31

Politikos apžvalga.

Visa Europa yra susirūpinusi dėl Vokietijos ekonominės ir finansinės krizės.

Paryžiaus ir Londono konferencijos.

Dėl paskutinių įvykių Vokietijoje, kaip žinoma, visi Europos politikos sluoksniai yra labai susirūpinę. Mat, dabartiniu metu visos Europos valstybės yra surištos ekonominiu atžvilgiu ir dėl tos krizės vienoj Europos valstybių, ypač tokioj didelėj pramonės — prekybos šaly, kaip Vokietija, neatidėliojant turi atsilipti kitų Europos valstybių ekonominei bei finansinei padėčiai.

Paskutiniu metu Vokietijos finansinė būklė pasidarė be galo sunki, ypač paaiškėjo po vieno iš didžiausių vokiečių bankų (Danatbanko) žlugimo.

Atrodė, kad Vokietija stovi naujos infliacijos išvakarėse, nes vokiečių markės kursas užsieniuose vis daugiau pradėjo kristi.

Katastrofa ekonominėj ir finansinėj srity būtų neišvengiama, jei nebūtų priimtas žinomas Amerikos prezidento Hooverio pasiūlymas atidėti karų skolų mokėjimą vieneriems metams (apie šį pasiūlymą jau plačiai buvo rašyta „Karys“). Vokietijos išlaidos reparacijoms sudaro metams apie 2 milijardų markių ir iš viso šiemetams Vokietija turi mokėti savo skoloms padengti 3 milijardus. Tokią sumą yra vokiečiams, esant dabartinei krizei, nepajėgiama mokėti. Tai suprato visi Vokietijos kreditoriai (skolintojai), sutikdami su Hooverio pasiūlymu. Tačiau šis sutikimas, ypač iš Prancūzijos pusės, buvo per vėlai duotas. Užsienių kapitalistai, kurie per 1925 — 1929 metus skolindavo vokiečių bankams pinigų, bijodami, kad jie nežlugtų, pradėjo kreditus atimti. Tada prasidėjo masinis kapitalo iš Vokietijos bėgimas ir ne vien tik užsienio, bet ir vokiško kapitalo, nes patys vokiečiai savo pinigų bijodavo palikti tėvynėj ir juos dėdavo Šveicarijos ir Olandijos bankuose.

Visos šios aplinkybės ir privedė prie dabartinės vokiečių katastrofinės finansinės padėties, iš kurios yra tik vienintelis išėjimas, t. y., visų didžiųjų valstybių, tarp jų ir Amerikos, pagalba.

Per Paryžiaus konferenciją šis klausimas buvo plačiai iškeltas. Čia pasirodė, kad Prancūzija iš savo pusės tik tada dalyvaus toj pagalboj, jei Vokietija duosianti tam tikras politinio pobūdžio garantijas. Vadinasi, visų pirma Vokietija turi atsisakyti nuo numatomo naujo šarvuotų statymo, be to, ji turi atsisakyti nuo maito sąjungos su Austrija. Kai kurie prancūzų laikraščiai rašo net apie Prancūzijos reikalavimą, kad vokiečiai garantuotų rytų sienas (su Lenkija) ir taip pat panaikintų Stalhelmo (fronto kovotojų) tautininkų karišką organizaciją. Tačiau vokiečių delegacija Paryžiuje šias sąlygas nesutiko priimti. Bet vis dėlto Londone tęsiamose derybose tikimasi susitarti. Anglija ir Amerika stengiasi paveikti Prancūziją ir Vokietiją, kad jos susitartų. Paskutinėmis žiniomis spėjama, kad Vokietijai bus suteikta finansinė pagalba ir be Prancūzijos dalyvavimo.

Šiaip ar taip po Paryžiaus ir Londono konferencijų, reikia manyti, padėtis Vokietijoje pagerės, nes tos konferencijos parodė, kad visą Europą rimtai žiūri į Vokietijos įvykius ir yra pasirūpusi jai padėti, nes Vokietijos finansinė ir ekonominė katastrofa gali privesti ir prie visos Europos krizės tiek ekonominiu, tiek politiniu atžvilgiu.

Haagos tribunolas pradėjo svarstyti Vokietijos ir Austrijos muitų sąjungos klausimą.

Šiomis dienomis Haagos tribunolas pradėjo svarstyti Tautų Sąjungos pavestą jam klausimą ar juridiniu atžvilgiu Vokietija ir Austrija turėjo teisės sudaryti muitų uniją ar ne. Kaip žinoma, Prancūzija ir ją remiančios Balkanų valstybės yra tos nuomonės, kad pagal Austrijos su Santarvės valstybėmis pasirašytas sutartis, tokios sąjungos sudarymas yra uždraustas. Vokietija ir Austrija kitaip aiškina šias sutartis. Haagos tribunolui, kaip aukščiausiam tarptautiniam teismui, teks šiuo reikalu tarti savo autoritetingą žodį. Haagos tribunolo nuomonė bus privaloma besiginčijančioms šalims. Visa Europos spauda atžiliai seka Haagos tribunolo posėdžius.

Prancūzų lakūnų padėka.

Vizitavusios mūsų aviaciją Prancūzų eskadrilės vadas, gen. de Goys, visų vizitavusių Kauną jo eskadrilės karininkų vardu, per Prancūzų įgaliotą ministrą Kaune poną Ristelhueber atsiuntė mūsų krašto apsaugos ministeriui padėkos telegramą, kurioje jis nuoširdžiai dėkoja ponui ministeriui pulkininkui Giedraičiui, aviacijos viršininkui ir visam aviacijos karininkų korpusui už nuoširdų jų sutikimą Kauno aerodrome ir malonų priėmimą aviacijos karininkų ramovėje. Freidoje, o taip pat nuoširdžiai dėkoja visiems karininkams su jais labai maloniai praleidusiems laiką prie bendro stalo Lietuvos karininkų ramovėje.

Prancūzijos ir Sovietų Rusijos santykiai gerėja.

Paskutiniu metu prancūzų-rusų santykiai žymiai pagerėjo. Prancūzija panaikino neseniai jos išleista įsakymą pagal kurį buvo draudžiama įvežti į Prancūziją iš Sovietų Rusijos kai kurias prekes. Iš savo pusės Sovietų Rusija panaikino visus suvaržymus prancūzų prekėms įvežti į Rusiją. Tokiomis aplinkybėmis reikia laikyti prancūzų-rusų ekonominius ginčus likviduotus ir tuo būdu ir politikos santykius pagerėjusius.

Prancūzija skolina Lenkijai 150 milijonų frankų.

Prancūzų bankai paskolino Lenkijai 150 milijonų frankų geromis sąlygomis. Nors oficialiai ši paskola yra paskirta žemės ūkio reikalams, tačiau vokiečių spauda tvirtina, kad lenkai tuos pinigus mano suvartoti apsiginklavimui padidinti.

Lenkija džiaugiasi dėl vokiečių sunkumų.

Vokiečių spauda rašo, kad Varšuvos politikos sluoksniuose reiškiamas džiaugsmas dėl vokiečių krizės. Anot lenkų laikraščių, pati Vokietija esanti kalta dėl savo finansinės krizės.

Aukos a. a. karininko Antano Juozapavičiaus paminklui statyti.

Žuvusiam Alytuje pirmam Lietuvos karininkui 1-mo pėst. D. L. K. Gedimino pulko vadui savanoriui kūrėjui Antanui Juozapavičiui Alytuje paminklui statyti nuo 1930 m. gruodžio m. 22 d. ligi 1931 m. liepos mėn. 1 d. aukų gauta:

Iš 8-to pėst. K. K. Vaidoto pulko karininkų	Lt. 73,—
„ Aviacijos karininkų	„ 108,50
„ Alytaus valst. gimnazijos direktoriaus ir mokytojų „	56,—
„ Alytaus aukšt. miškų mokyklos ir mokomosios urėdijos direktoriaus, mokytojų ir girininkų	„ 33,—
„ Varėnos miškų urėdo, pavad., girininkų ir raštinės tarnautojų	„ 43,45
„ Simno valsčiaus viršaičio, sekretoriaus ir kitų to valsčiaus piliečių	„ 191,50
„ Alytaus I-mos nuov. policijos viršininko, policijos tarnautojų ir kitų Alytaus miesto gyventojų	„ 161,—
„ III-čio rajono pasienio pol. baro viršininko ir kitų pas. polic. tarnautojų	„ 60,55
„ II-os nuovados policijos viršininko ir kitų policijos tarnautojų	„ 40,75
„ Nedzingės valsčiaus viršaičio ir kitų tarnautojų	„ 7,—
„ Aukų rinkėjo savanorio kūrėjo J. Dabkevičiaus „	70,50
„ Atskirų savanorių kūrėjų	„ 16,—
„ Daugų pol. punkto vedėjo ir kitų piliečių	„ 47,85

Iš viso Lt. 909,10
Buvo surinkta aukų ligi 1930.XII.22 Lt. 1436,69

Iš viso dabar yra Lt. 2345,79

L. K. Kūrėjų Savanorių S-gos karininko Antano Juozapavičiaus Alytaus skyriaus išdininkas Ar d z i a u s k a s .

Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos dvigubai. Skelbimų kaina pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

„VILNIAUS“ spaustuvė Kaune, Nepriklausomybės aikštė 2. Telef. 776.

KARYS

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XIII metai

Kaunas, 1931 m. liepos 30 d.

Nr. 31 (635)

Vytauto Didžiojo muziejus.

Pasibaigus Vytauto Didžiojo metams ir jiems paminėjus amžinybėn, rodos, Vytauto Did. atminimas vėl paliko nuošaliai ir laukia kito šimtmečio sukaktuvių, kurias, deja, jau nebe mūsų karta minės. Rodos, šio šimtmečio Vytauto Did. sukaktuvių darbai baigti su praėjusiais metais. Bet pasirodo, kad iš tikrųjų dar ne. Praėjusių metų darbų programa dar ne visose srityse baigta. Jos tęsinys dar tebematome ir vis dar primena mums Vytauto Did. jubiliejinius metus ir jo darbus.

Vienas toks Vytauto Didžiojo metų tęsinys, ir pats svarbiausias ir įžymiausias, tai Vytauto Didžiojo muziejaus statyba.

Dar gerai pamine 1930 m. lapkričio 23 d., kada buvo padėtas ir iškilmingai pašventintas minimo muziejaus kertinis akmuo. Tų iškilmių metu Respublikos Prezidentas reikšmingai savo kalboj pabrėžė, kad būsimasis muziejaus rūmas yra mūsų tautos pasiryžimo ženklas gyventi ir tarpti, rišant praeitį su dabartimi, ir saugoti savo laisvę visose žemės srityse. Vadinas, šis statinys bus ypač brangus mūsų tautai, daug ką jai sakas ir mokas.

Šiandien visi gerai jaučiame ir matome, ką mums reiškia dabartinis Karo muziejus, jo eksponatai ir tos mistiškos vėliavų nuleidimo apeigos. Jokių tautos bei valstybės švenčių programos nesibaigia be Karo muziejaus, jokie patriotiškų organizacijų kongresai bei suvažiavimai neužmiršta organizuotai aplankyti tos brangios vietos ir iš čia pasisemti sau tautiškos — valstybiškos dvasios. Ir garbingesni svečiai taip pat nepraeina pro tą vietą, nenulenkę savo galvų mūsų nepriklausomybės aukoms.

Bet Karo muziejus baigia savo dienas, jis ilgai negali tarnauti šioms garbingoms pareigoms, ir netrukus turės užleisti vietą jaunesniam, stipresniam ir didesniam savo įpėdiniui, kuris sugebėtų ne tik išsaugoti tas Karo muziejaus surinktas relikvijas, bet dar daugiau jų surinkti ir ilgiausius metus išlaikyti. Kadangi Karo muziejaus vieta tiek yra įprasta mūsų tautai, tiek ji įėjo į mūsų tautiškas tradicijas, todėl ir jo įpėdinis — Vytauto Didžiojo muziejus — pradėjo augti jo užpakaly, toj pačioj vietoj.

Jeigu Karo muziejaus buvo uždavinys rinkti karo, nepriklausomybės kovų relikvijas, tai naujo mu-

Prancūzų lakūnai Kaune Karininkų Ramovėj. Iš kairės dešinėn sėdi: 1) kpt. Arrachart, 2) l. e. vyr. št. v-ko p. gen. št. plk. Griganavičius, 3) mjr. Girier, 4) įgaliotas Lietuvos ministeris Prancūzijai p. Klimas, 5) gen. Goys, 6) kr. aps. min. plk. Giedraitis, 7) Prancūzijos įgaliotas ministeris Lietuvai p. Ristelhueber, 8) Užsienių Reikalų Ministerijos direktorius p. Aukštuolis, 9) mjr. Rignot, 10) kpt. Challe, 11) II div. vadas ir Kauno įg. v-kas plk. Skučas.

ziejaus uždaviniai bus daug platesni. Jis turės rinkti ne tik tai ką Karo muziejus rinko, bet viską, kas rišasi su mūsų praeitimi, visa istorija. Todėl ir jo svarba mūsų tautai bus brangesnė. Į ją įėję pamatysime ne tik mūsų nepriklausomybės kovas, bet ir žilėsnę senovę, kiek jos palaikų rasime savo krašte, dar svetimųjų neišvežtų.

Tiesa, tų senesnių palaikų šiek tiek matėme ir juos rinko ir dabartinis Karo muziejus, bet jis, dėl vietos stokos, plačiai tuo darbu negalėjo užsiimti. Paliko tai savo įpėdiniui.

Naujasis muziejus auga visuomenės aukomis. Jau daug jų surinkta ir todėl šių metų birželio mėn. pradžioje galėjo pradėti jo statybos darbus. Šiandien naujai statomo muziejaus sienos jau gerokai išsikėlė nuo žemės paviršiaus. Jau pabaigtos statyti sienos žemutinio aukšto, kuriame tilps tarnybinės patalpos. Pradėta statyti pirmojo aukšto, bokšto ir arkados sienos. Kol kas muziejaus statybą nuo Duonelaičio gatvės užstoja Karo muziejus, bet baigtos žemojo aukšto sienos iškilo iki Karo muziejaus stogo. Smarkiu tempu statoma pirmojo aukšto siena ir šiomis dienomis ji pasikels virš Karo muziejaus stogo.

Žemajame aukšte buvo reikalinga atlikti daug gelžbetoninių darbų. Jiems buvo reikalinga daugiau laiko eikvoti. Dabar, pradėjus mūro darbus, muziejaus sienos galės greičiau kilti aukštyn.

Naujo muziejaus statyba yra labai susidomėjusi ne tik Lietuvos visuomenė, bet ir mūsų tautiečiai svetur. Jau pradėdamos gauti aukos ir iš Amerikos lietuvių. Liepos 13 d. buvo apsilankęs Vytauto Didžiojo komitete Amerikos lietuvis dr. Puskunigis. Jis įteikė muziejaus statybai 102 aukso dolerius. Šie doleriai buvo paaukoti Worcester'io lietuvių per Vytauto Did. sukaktuvių minėjimą. Prie progos tenka

priminti, kad Amerika savo auksą labai brangina ir jo neleidžia svetur išvežti. Šie auksiniai doleriai buvo išvežti pasinaudojus proga, kad pats dr. Puskunigis su savimi juos pasiėmė ir išsivežė. Taip pat pradedama sulaukti ir daugiau amerikiečių aukų.

Šiomis dienomis Vytauto Didžiojo komiteto pirmininkas švietimo ministeris gavo iš Amerikos Amsterdamo lietuvių Vytauto Didžiojo komiteto tokio turinio laišką: „Ponas Ministeri, norėdami pridėti nors kelias plytas prie mūsų Tautos namo — Vytauto Didžiojo muziejaus Kaune, Amsterdamo n. y. Vytauto Didžiojo komitetas, baigdamas savo uždavinį, šiuo siuncia Tamstos vardu čekį nr. 67429 sumoje 203 dol. aukščiau minėtam tikslui, kurie buvo surinkti mūsų kolonijoje, apvaikščiojant, 1930 m. lapkričio m. 9 d. Vytauto Didžiojo 500 metų jubiliejų.“

Bendrai, pažvelgus į sąrašą aukojusių Vytauto Didžiojo muziejui, reikia daryti išvadą, kad jo statymu mūsų išeiviai Amerikoje pradeda domėtis ir savo aukomis, gal būt, užims lygią vietą su mūsų visuomenė. Dėl to mums reikia tik džiaugtis, nes tokio pobūdžio reiškiniai parodo, kaip mūsų išeiviai svietimuose kraštuose gyvendami rūpinasi savo Tautos garbe ir jų kolonijos, nors dvasia, palaiko glaudų ryši su savo tėvyne, paremdamos bendrus tautos garbę iškeliančius darbus.

Nors jau daug aukų surinkta, bet tokiam dideliame ir brangiam statiniui — paminklui dar to neužtenka. Dar daug yra reikalinga aukų ir visuomenės paramos ne tik Lietuvos, bet ir užsieny gyvenančių lietuvių. Juk tai bendras visos mūsų tautos paminklas, kuris ilgus šimtmečius savo brangiomis relikvijomis, tradicinėmis iškilmėmis ugdytą mūsų kartų kartoms tėvynės meilę, pasiryžimą dėl jos pasiaukoti, dirbti ir ją ginti. Todėl aukomis kiek kas galime prisidėkime, nes darbo rezultatai jau matyti.

Šveicariečių nuomonės dėl ateities karo.

Šveicarijos kariuomenės laikraštyje „Revue Militaire Suisse“ dėl ateities karo ir atskirų ginklų rūšių svarbos yra dėstoma tokių nuomonių, būtent:

„Galima tiesiog sakyti, jog kiekvienai valstybei, kuri tik kaip reikiant bus pasirengusi, pasiseks tinkamai apsisaugoti nuo puolimų iš oro. Žinoma, ir tada prieš lakūnai tebeįpajėgs daug ką sunaikinti. Tačiau tautos, užtektinai apsiginklavusios gintis nuo oro, vien tik iš oro puolamos, nebus galima priversti pasiduoti. Prieš gerai įsitaisiusi ir apsiginklavusi priešininką oro puolimai tik tada visiškai pavyks, kai jie bus jungiami su puolimu žemėje.“

Nežeminant tankų svarbos ateities kare, nereikia jos ir per daug kelti. Per pasaulinį karą tankams dažniausiai pasisekdavo, kai jie užklupdavo iš netyčių ir kai jie galėdavo turėti tinkamą žemės plotą vaikščioti. Arčiau pažvelgus, jų sėkmės prastoj žemėj ir prieš gerai įsitvirtinusi priešą nekokia.

Negalima įsivaizduoti kovos, kurią tekovotų vienu tankų junginiai, be pėstininkų. Vienas gerai pataikęs sviedinys gali paskandinti šarvuotinį laivą. Kaip čia gali koks 50 ar 100 tonų, na, kad ir 200 tonų tankas atsilaikyti prieš artilerijos ugnį! Kokių plentų ir tiltų reikėtų, kurie galėtų pakelti šitokias baidyklės! Be abejo, ne per lengvi ir taip pat ne per sunkūs tankai patogiomis aplinkybėmis labai daug padės, kaip puolamoji mašina ir pėstininkų lydymasis

ginklas. Bet jie nepavaduos pėstininkų, taip pat ir artilerijos, nes jie nepadarys to, ką ši padaro.

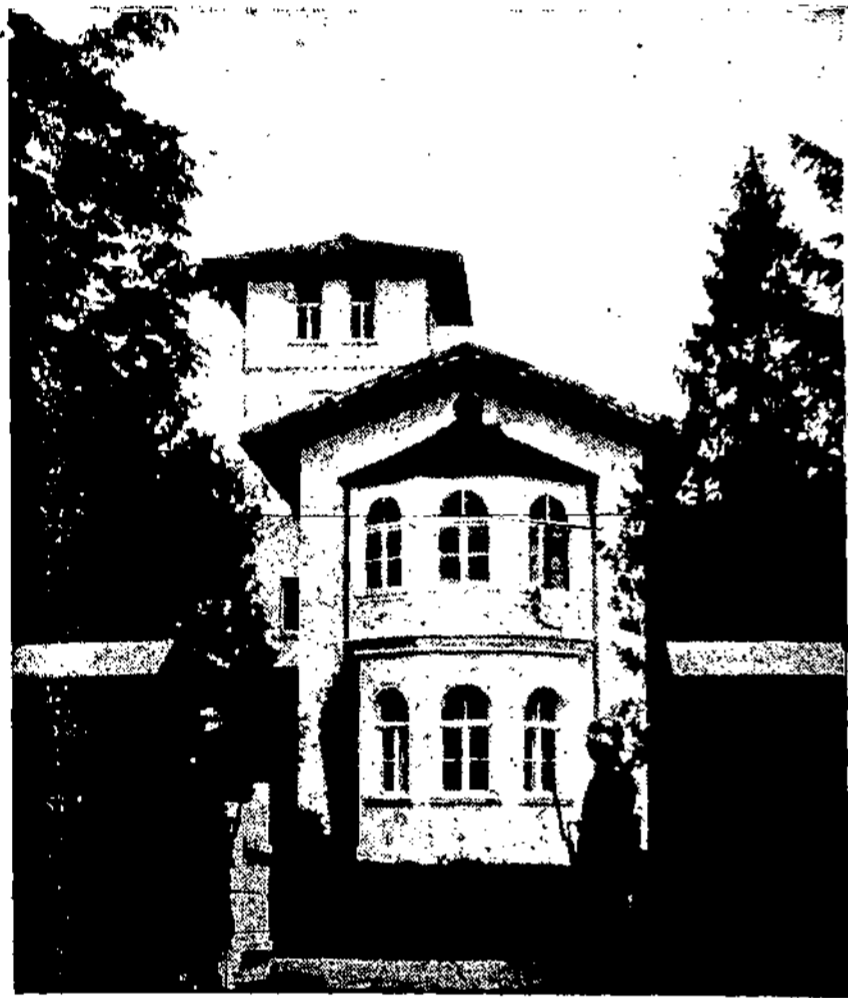
Dėl artilerijos reikia pasakyti, kad ja teko apsvilti per pasaulio karą, nes ji neįvykdė dėtų į ją vilčių. Nors jos be galo daug buvo pasidirbta ir jos galimumas pastiprėjo, bet ji nebuvo lemiamas ginklas. Patranka tebebus priemonė, kuria bus svaidomi sunkūs sviediniai per atstumus, kurie šautuvui per dideli, o lėktuvui visai niekai. Atrodo, kad uždaviniai per didelius atstumus galima geriau atlikti su bombų lėktuvo pagalba. Kam kleisti daug brangių pinigų sunkiai perkraustomoms patrankoms — baisyboms, kurios numeta sviedinius per 50 ar 100 kilometrų, tuo tarpu, kai su lėktuvu galima pasiųsti dar didesnes bombas kur kas toliau. Ateityje artilerijos bus mažiau, ypačiai sunkiosios, o jos vietoj padaugės artilerijos, gintis nuo lėktuvų. Baisiausias priešas bus lėktuvas. Todėl artilerija turi mažiau ar daugiau atsiskirti nuo žemės taikinių ir atsidėti oro priešams.

Gerai, rodosi, bus vidutinio sunkumo artilerija. Ji turi būti pakankamai sunki, kad galėtų darbuotis prieš lėktuvus, ir pakankamai lengva, kad galėtų visur pereiti drauge su pėstininkais. Bus rūpinamasi pasigaminti toks ginklas, kuris tikėtų tiek pat prieš žemės ir pastovius taikinius, tiek pat ir prieš oro ir paslankius taikinius. Dėl to reikės suvienodinti kalibrai ir sumažinti dydžiai. (Iš „Kriegskunst“).

Ant marių krašto Palangos miestely.

Kas metai mūsų karo aviacija atlikinėja šaudymo pratimus į judančius oro taikinius. Pratimus atlikti patogiasias laikas — vasara. Šiomet šie šaudymai prasidėjo liepos mėn. 10 d. ir truks 2 — 3 mėnesius.

Šaudymai atliekami tik neapgyventose žmonių vietose. O tokių žemės plotų, kur nesirastų žmonių, mūsų tėvynėje nėra. Jei ir atsirastų šmotelis, tai prisieitų išstatyti stiprią apsaugą. Per tai prisieina šaudymus atlikinėti ant vandens.

Vila Palangoj, kurioj dabar atostogauja Respublikos Prezidentas A. Smetona.

A. Gulbinsko foto.

Pereitais metais karo vyriausybė buvo išnuomavusi aerodromą Klaipėdoj. Ten ir buvo atliekami šie pratimai ant jūros. Tačiau šiemet su Klaipėdos miesto valdyba nesusitarus, dėl peraukštų jos reikalavimų, prisiėjo persikelti į Palangos aerodromą. Minėtiems šaudymams atlikti čia ir atsikėlė 3-ji oro eskadrilė. Jai pratimus atlikus, atvyks tokiems pat šaudymams ir kitos eskadrilės.

Du su puse kilometro į rytų žiemius nuo Palangos, tarp šilų, yra lyguma — aerodromas. Lygumos krašte iš slepiamos brezento medžiagos pastatytos didelės gramozdiškos išvaizdos palapinės motoriniams paukščiams sutupdyti. Šalia jų, kaip nykštukai prieš milžinus, stiepiasi mažiukės palapinės, panašios į skaldytų akmenų krūveles, žmonėms. Ant pirmos lėktuvo palapinės, kurios brezentus glosto pušų šakos, plėvėsuoja

tautiška ir dalies vėliavos. Ant kitų palapinių užvožtos pilotės. Palapinių užpakaly statinių eilė su pašaru „paukščiams“: benzinu, tepalu. Dešinėj — primityviška ugniavietė. Juodas, lyg sabalys, virdulys. Krūvelė smulkių žagarų. Prie ugniavietės triusia kareivukai.

5 val. ryto iš palapinių, lyg iš plokrosnių, išlenda žmonės: karininkai, kareiviai, mechanikai. Prasideda darbas. Mechanikai veža iš palapinių lėktuvus: apžiūri, pataiso. Verčia į „paukščių“ vidurius degamą bei tepamą medžiagą. Išvalo, užtaiso kulkosvaidžius. 6 val. ima purpsėti motorai. Lakūnai dedasi ant galvų šalmus, juosiasi parašiusius ir neria į erdvę šaudymams ant jūros.

Iš lėktuvų šaudymai ant jūros atliekami šiokių būdu: iš karto išskrenda du lėktuvai. Vienas veža taikinį — baltą maišą 3 metr. ilgumo ir 2 platumo kiaurais abiem galais ant 300 metrų ilgumo virvės. (Šį maišą lakūnai vadina „dešra“. Tokių „dešrų“ taikiniui lėktuvai gali pasiimti 2—3 št.). Maišas išmetamas ore. Patekęs į nuolėktuvo einančią srovę išsiučia ir seka paskui lėktuvo, lyg ant boksyro tempama balta valtis. Užskridus su taikiniu ant jūros, antrasis lėktuvai šauda iš kulkosvaidžio į maišą. Reikia įsivaizduoti, kad taikinytis juda 120 klm. greitumu per valandą, o šaulio lėktuvai 150 klm. greitumu. Tegalima šaudyti tik akimirksniais — šauliui praskrendant pro šalį. Todėl netaip lengvas ir pataikymas. Tai ne ant žemės. Šaudant iš naikintojų lėktuvų, kulkos lekia per propelerio apsisukimo tarpus. Pats lakūnas turi valdyti mašiną ir šaudyti. Iš žvalgybinių lėktuvų šauda oro žvalgas. Lakūnas, išleidęs nustatytą skaičių šovinių, tūpia žemėn. Vežantysis „dešrą“ nesileidžia. Tik atvežęs taikinį ties aerodromu, numeta žemėn. Jis nusileidžia tik pritrūkęs taikinių. Numestą „dešrą“ apspinta lakūnai ir skaito pataikymus — maiše pramuštas skylės. Jei kuris gerai pataikė arba nepataikė, daromos išvados: kur taikyta — ar priešaky maišo, ar užpakaly. Taip trunka šaudymai iki 9 val. Po pietų nuo 17—20 kartojasi tos pačios ceremonijos.

Kad stovykla susisiektų su pasauliu ir neatsiliktų nuo kultūros

— įvestas telefonas, parvežami nauji laikraščiai ir t. t.

Šventadieniais, net ir darbo dienomis, pažiūrėti „paukščių“ atvyksta žmonių būriai.

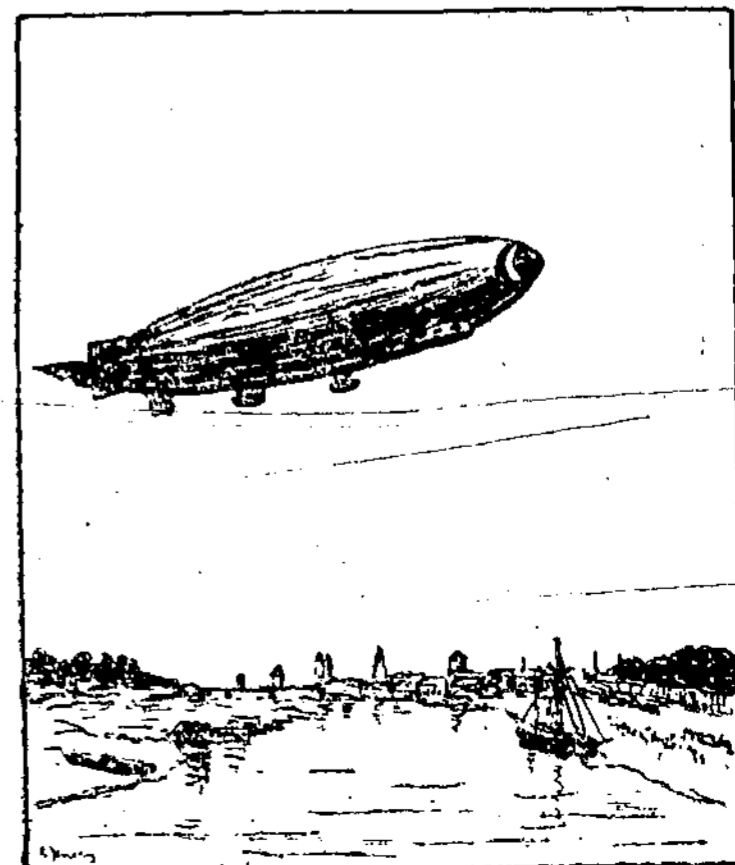
Palangos aerodrome statomi lėktuvų palapinėms grobai

Virš. Čepulio foto.

Atliekamu laiku sportuojama arba uogaujama žemuogės ir mėlynės. Jūroj kasdien maudomasi arba kepinamasi saulėj. Rengiamos ekskursijos: aplankytas Birutės kalnas, skautų stovykla Palangoj, Šventosios žvejų uostas ir kt.

Po dienos darbų lėktuvai pasislepia po brezentu. Palapinėse „piškinami“ anekdotai, sakomos pasakos. Skamba dainos. Virpa gitara arba mandolina. Tik apie 23—24 val. stovykla nutilsta, kaip kapinynas.

Virš. St. Čepulis.

Mokytojų ekskursija.

Sekmadienio rytas. Šilta. Gražu. Valstybinių garlaivių priplaukoje stovi tuščias, bet vėliavėlėmis pasipuošęs „Vilnius“. 6¹/₂ val. iš A. Panemunės traukinėliu atvyksta mokytojų kariško parengimo ir fiziško lavinimo kursai. Išlipę iš vagonų gražiai išsirikiuoja ir traukia į „Vilnių“, kuris juos svetingai priima ir pradeda judėti.

2 pėst. D. L. K. Algirdo pulko muzikantai pučia dadas. Ekskursininkai tarp savęs šnekučiuojasi. Tarp jų, kaip gyvasis sidabras, nuolat juda abiejų kursų vedėjas mjr. gyd. Jurgelionis. Taip pat matyti kai kurie kursų lektoriai ir keltas svečių.

Garlaivis greit pasisuka ir pasileidžia Nemunu žemyn. Kaunas vis tolėja. Jį uždengia pasakiškai gražūs Nemuno šlaitai.

Šiltas, gražus oras labai palankus ekskursininkams. Dudų garsai judina sielas ir virpina jaunųjų kojas. Bregint ant laivo denio pranyksta ilgų suolų eilės ir atsiranda besisukančios poros. Šokiai, žaidimai ir dainos.

11 val. garlaivis sustoja ties Raudone. Pasibaigia ekskursijos linksmoji dalis. Kursų klausytojai ir klausytojos išsirikiuoja ir su orkestru priešaky drožia į Raudonės pilį. Malonūs šeimininkai leidžia ją apžiūrėti. Plk. ltn. Tarasenka papasakoja jos istoriją, pradėdamas 1337 m., kai kryžiuočių didysis mistras Teodorichas Altenburgie-

tis ir jų vyriausias kariuomenės vadas Henrichas Bavarietis pradėjo statyti šią pilį. Vokiečiai ją buvo pavadinę Baernu. Kadangi ji buvo pastatyta iš raudonų plytų, tai lie-

Iš mokytojų ekskursijos. Plk. ltn. Tarasenka pasakoja apie Raudonės praeitį.

Šulco foto.

tuviai ją pavadino Raudone. Šis vardas ir prigijo.

Dabartinė pilis restauruota iš senosios. Vienas korpas iš vakarų jau sugriautas. Bėra tik vienas bokštas. Rūsiuose tebėra iš kryžiuočių laikų šulinys, iš kurio, apgulus pilį, įgula semdavo vandenį.

Faria de Castro, berods, kilusiems net iš Portugalijos.

Nuo Raudonės garlaivis pradeda grįžti atgal, žinoma, su sustojimais. Pirmiausia sustojama Veliuonoje. Tatai įdomi istoriška vieta. Kam nežinomas piliakalnis, Gedimino kalnu arba kapu vadinamas? Pasakojama, kad čia 1341 m. buvo didelės kautynės su kryžiuočiais ir jie pirmą kartą pavartoję šaunamąjį ginklą. Tose kautynėse žuvęs ir didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, kurio lavonas esąs šiame kalne palaidotas. Jo atminimui dabar pastatytas akmenis paminklėlis.

Kai uždusę ir sušilę ekskursininkai pasiekė šio piliakalnio viršūnę, plk. ltn. Tarasenka gražiai paaiškino garsią Veliunos praeitį. Paskui mjr. gyd. Jurgelionis pasakė kalbą, po kurios orkestras grojo ir ekskursantai giedojo „Mes be Vilniaus nenurimsim“.

Greta kitas kalnas — Čerkakalnis, taip pat istoriškas. Dabar ant jo padėtas pamatas Gedimino paminklui, kuris bus statomas 1941 m., minint Gedimino mirties 600 metų sukaktuves. Vietinis Lietuvai pagražinti draugijos skyrius įrengė labai jaukią ir gražią poilsio vie-

Mokytojų ekskursija Veliuonoj prie D. L. K. Gedimino paminklo.

Šulco foto.

Puskarininki, ar atsidavęs pareigoms tarnauji?

Jau ne kartą buvo rašyta, kad puskarininkiai kariuomenės gyvenime yra labai reikšmingi. Todėl nenuostabu, kad įvairių valstybių vyriausybės, įvertindamos puskarininkių reikšmę, pradėjo vis daugiau ir daugiau kreipti dėmesio į juos. Tur būt, apie puskarininkių reikšmę geriausiai paliudijo didysis karas. Mūsų vyriausybė taip pat rūpinasi savo puskarininkiais: ruošia jiems įvairius trumpalaikius kursus, paskaitas, ekskursijas ir t. t. Žodžiu, moko, kad puskarininkis būtų vispusiškai tinkamas ir prityręs savo

Šilutės įgulos kareiviai atliekamu laiku irstosi Šyšos upėje.

pareigoms ir, be to, auklėja, kad mokėtų gerbti ir saugoti savo autoritetą. Žinoma, tik ne kumščiu ar kitomis fizinėmis priemonėmis, bet geru ir tinkamu išsiauklėjimu, ko, deja, ne pas visus galima matyti.

Jeigu šiandien vyriausybės kreipia rimtą dėmesį į puskarininkius, jeigu šiandien visų aukštesniųjų kariuomenės viršininkų akys nukreiptos į puskarininkius, tai kokios gi jų pareigos?! Apie tai reiktų daug kalbėti. Jų pareigos labai svarbios. Juk puskarininkis yra artimiausias kareivio viršininkas, patarėjas. Jis glaudžiai bendradarbiaudamas su kareiviais, turi pažinti jų dvasią, ugdyti jų sielose tėvynės meilę ir stengtis kuo geriau juos kariškai paruošti ir išauk-

lėti. Mes negalim būti tik iš paviršiaus drausmingi, kad pasirodytumėm aukšt. viršininkų akyse. Jau seniai tokia nuomonė atgyveno. Šiandien turime būti drausmingi iš vidaus, nuoširdžiai, ne dėl akių. Tik sąmoninga, iš sielos paeinanti, iš pareigų supratimo, drausmė yra tvirta ir pastovi. Ta auklėjimo pareiga, kaip tik daugiausia tenka puskarininkiiui. Be to, puskarininkis, kokiose pareigose jam tektų vadovauti, turėtų panaudoti tokias mokymo priemones, kokios kareivių tarpe neišsuktų neapykantos, pasipiktinimo. Tada kareivis parsiveš iš kariuomenės gražiausių išpūdžių ir apie ją amžinai neužmirš. Šiomis savo mintimis aš nenoriu įtikinti, kad puskarininkis peržengtų kar. mokymo programą. Ne! Bet aš noriu įrodyti, kad puskarininkio nesąmoningumas kartais kareivių tarpe sukelia pasipiktinimą. Štai vienas pavyzdys, kurį man pačiam teko matyti. Vienas puskarininkis, kuopos vado pavestas, išsivedė kuopą rytiniam pasivaikščiojimui. Bevaikštant vienam kareiviui užėjo juokas ir jis susijuokė. Vadinasi, iš visos kuopos atsirado tik vienas kaltas, tačiau puskarininkis nutarė nubausti visą kuopą. Sumanyta — padaryta. Tučtuojau sukomandavo: „Kuopa, bėgte!!!“ ... Ir kuopa bėgiojo apie pusę valandos. Kareiviai, išbėgioję pusę valandos, pavargę ir, kai reikėjo eiti, „kojos“ nebebuvo. Puskarininkiiui vėl nepatiko. Sukomandavo: „Gulk, kelk!“ Kuopa gulėsi ir kėlėsi kelis kartus iš eilės. Nežiūrint minėtų puskarininkio pastangų, kuopą priversti „koją“ paduoti nepavyko. Aišku, kad išvargę kareiviai „kojos“ paduoti nebegalėjo. Išvada aiški. Nesąmoningas puskarininkio pasielgimas. Vietoj vieno nusikaltusio žmogaus, nubaudė visą kuopą, neatsižvelgdamas ar kuopa stengėsi per rytinius užsiėmimus ar ne. Ir daugiau panašių faktų yra, tačiau nėra reikalo nurodinti, nes, manau, kad tokių nesąmoningų puskarininkių nedaug tėra.

Tokios, kaip šio puskarininkio, mokymo priemonės netinka. Prislegia kareivių ūpą, atima norą stengtis, nes visvien, sako, baudžia. Tad, puskarininkii, būk sąmojingas, taktiškas ir kiekvieną kartą atsimink, kad tavo pareigos yra labai svarbios ir norėdamas jas tinkamai eiti, pirmučiausia turi gerai jas pažinti ir žinoti, ko jos iš tavęs reikalauja.

J. B.

ta. Veliuona tuo gali pasigirti.

Toliau bažnyčia. Jos viduje, netoli didžiojo altoriaus, kabo senas Vytauto Didžiojo paveikslas. Ant jo rėmų yra lotyniškas parašas: „Alexander seu Vitoldus Magnus Dux Lithuaniae consentiente Pontifice Maximo Martino V Fundator et Dotator ecclesiae praepositorial: Vielonensis Anno 1421“, kuris pasako, kad šią bažnyčią įkūrė Vytautas Didysis. Prieš bažnyčią aikštėje pernai pastatytas Vytauto Didžiojo paminklas.

Vėl sustota Seredžiuje aplankyti piliakalnį, vadinamą Palemono

kalnu, kuris padavimuose susijęs su legendariniu Lietuvos kunigaikščiu Palemonu, tariamu Romos išeiviu. Žemiau prie Nemuno, kur įteka Dubysa, yra dar žymės kryžiuočių statytos 1381 m. pilies, kurią vokiečiai vadino Dubisenverderiu.

Čia taip pat plk. lt. Tarasienka suteikė įdomių paaiškinimų apie šį ir kitus panemunės piliakalnius.

Dar norėta sustoti Zapyšky, bet užėjęs lietūs sutrukdė. Taigi ekskursija, šokiais ir dainomis baidydama lietų, 11½ val. laimingai pa-

siekė Kauno prieplauką. Išlipus į krantą, ekskursijos vadovas mjr. gyd. Jurgelionis padėjo visiems padėjusiems šią ekskursiją ruošti, o ekskursininkai garsiai šūktelėjo triskart valio. Paskui visi susėdo į autobusus ir nudundėjo į Panemunę.

Bendrai, ekskursija buvo gerai organizuota ir tvarkinga. Ekskursininkai, be abejo, liks dėkingi savo vadovybei, kuri nesigailėjo nei triūso, nei vargo šiai ekskursijai organizuoti, ir įgytas žinias sunaudos dirbdami mokyklose.

Ir širdžiai, ir dvasiai reikia peno.

Vargu ar žmogus, proto vedamas, tiek pasiaukotų, kiek dvasios kilnumo ir širdies jautrumo vedamas. Tat auklėjimas ir lavinimas yra geras tuomet, kai lavinama visos žmogaus galės.

Dvasios kilnumą, širdies gerumą reikia auklėti, duodant jiems dvasios maisto. O minimo auklėjimo būdų yra daug. Tarp jų yra ir ekskursijos po įvairias Lietuvos istoriskas ir šiaip išymesnes vietas tikslu geriau pažinti savo tėvynę ir jos praeitį.

Čia noriu pasidalinti su „Kario“ skaitytojais maloniais išpūdžiais, kuriuos patyriau panašioj ekskursijoj.

Liepos 5 d. V. V. S. (Vilniui Vaduoti Sąjungos) Panevėžio miesto trijų skyrių, t. y., geležinkeliečių, paštininkų ir miesto, iniciatyva buvo surengta ekskursija į Anykščius. Dar ne viskas. Jie pasiūlo ir Utenos V. V. S. skyriui. Na, vietos Anykščių V. V. S. skyrius savaime, kaip vietos šeiminkas, prisidėjo. Ir štai į Anykščius suvažiuoja lig 500 žmonių: Panevėžio — apie 300 ir Utenos — apie 200 žmonių. Stotyje su orkestru pasitiko vietos šauliai.

Pirmučiausia aplankė gražiąją bažnyčią, po to Baranausko klėtelę, kur rašytojas A. Vienuolis — Žukauskas apradė ir paaikino

Baranausko palikimus ir apylinkėje surinktus daiktus. Čia pat atvykęs iš Kauno mokytojas Savukynas Juozas kalbėjo apie Vilnių ir kokią reikšmę auklėjimui turi gra-

Anykščiai.

J. Savukyno foto.

žiosios Anykščių apylinkės ir čia, Baranausko klėtelėj, esamieji dalykėliai. Šis visas žadina ir didina energiją gelbėti iš verguvės gražiąją sostinę Vilnių.

miestelio, gegužinės ir Puntuko. (Puntuko akmens paveikslą žiūr. 1930 m. „Kario“ 5 nr. 93 psl.).

Ak, gražumėlis, gražumėlis tu Anykščių apylinkių! Toji Šventoji Šventoji! Ne man pradėti jos grožybės reikšti.

Tikrai pažinimas savo krašto duoda dvasiai ir širdžiai peno ir tai gali kelti dvasią ir uždegti širdį tikrąja tėvynės meile.

J. Savutis.

„Pastabus lakūnas“.

Vienas atsarginis, grįžęs namo, pasakojo kaimynams apie skraidymą lėktuvu.

— Ar nebaisu tau buvo, kai skridai — klausia vienas kaimynas.

— Nė kiek! — atsako pasididžiudamas atsarginis. — Skrendant buvau benoris su parašiotu iš lėktuvo žemėn nusileisti, bet gerai, kad laiku pastebėjau, jog apačioj manęs buvo sode pilnas obuolių, tad ir pasilikau lėktuve, nes sodininkas, mane sode radęs, be abejo, būtų vagiu palaikęs.

m.

Ekskursija prie vysk. Baranausko klėtelės.

J. Savukyno foto.

Technikos kariuomenės bruožai.

(Žiūr. „Kario“ 30 nr.).

Taigi, pati pagrindinė ir svarbiausia radiotelegrafo ypatybė yra radioryšių laisvumas, nežinąs kliūčių.

Kariuomenės reikalams yra skiriamos visai lengvos kilnojamos stotys, kurios gali kilnoti iš vienos į kitą vietą, neatsilikiant nuo kariuomenės dalių. Ryšiams palaikyti per vielas gaišinama labai daug laiko, kol nutiesiamos, todėl yra labai sunku manevruoti kare suspėti sekti paskui dalis, kada jės greit žygiuoja.

Vielomis galima palaikyti ryšius tik su viena vieta, į kurią iš anksto buvo nutiestas laidas. Su radio pagalba galima išsyk palaikyti ryšius su daug vietų.

Ryšiai per vielų telefoną ir telegrafą dažnai dėl laidų linijų sugedimo nutrūksta. Viesulai, šerkšnos, piktadariai, priešo sviediniai ir t. t. — visa tai gadina ir sustabdo vielinį ryšį. Radio ryšiuose to negali būti.

Tokios yra teigiamos radio ryšių pusės, bet yra ir neigiamų pusių.

Radio stotis darbo metu bangas siunčia į visas puses aplink save,

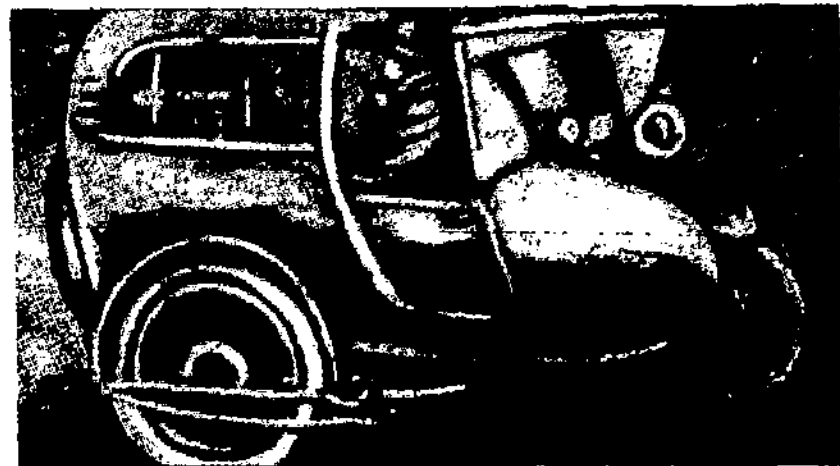
ir bet kuri radio stotis perdavimą gali girdėti, jei ji yra veikiančios stoties rajone. Tuo būdu priešas gali girdėti visą mūsų perdavimą, todėl visus pranešimus reikia šifruoti, t. y., perdavinėti sutartiniais, tik saviškiams žinomais, signalais.

Šifravimas ir iššifravimas atima labai daug laiko. Be to, dar viena radio stotis kliudo dirbti kitai ir didesnės galios stočių bangos gali nustelbti mažesnių stočių bangas ir tuo būdu suardyti ryšius. Radio specialistų paruošimas taip pat reikalauja labai daug laiko. Dabartiniu metu užsieniuose yra bandomos radio prožektorinės stotys, t. y., tokios stotys, kurios veiks ne į visas puses, bet mums pageidaujama ir reikalinga kryptimi. Lygiai, kaip prožektorius savo šviesos ruožą meta ton pusėn, kur norime, taip ir radio prožektorinė stotis veiks tik pageidaujama kryptimi. Kai šis išradimas bus ištobulintas, tai radio ryšių trūkumas išnyks.

Dabar jau yra išrastos šifravimo mašinelės, kurios palengvina šifravimo tarnybą. Bet jeigu yra nežinomas šifro raktas, tai nieku būdu negalima iššifruoti pranešimo.

Radiotelefonas — tai žmogaus kalbos perdavimas įvairiuose atstumuose be tarpinių linijų. Pagrindinė radiotelefono ypatybė beveik tokios pat, kaip ir radiotelegrafo.

Svarbiausia ir geriausia radiotelefono ypatybė ta, kad galima

Motocikle įtaisyta radio stotis

pasikalbėti balsu, o ne signalais per radiotelegrafistus.

Radiotelefono trūkumai tie patys, kaip ir radiotelegrafo. Iš jų pats svarbiausias tai, kad priešas taip pat gali „sučiupti“ radiotelefono pasikalbėjimus.

Dabar visose kariuomenėse yra bandomi įvairių rūšių radio stočių pavyzdžiai. Tos stotys kasmet vis tobulėja. Jau prie esamų radiostočių tipų drąsiai galima pasakyti, kad ateities kare radiotelefonas

Kelionė po girtųjų pasaulį.

1. Kelkit, vyrai!

Ar kas sėdi, ar kas guli — kelkit, vyrai! — ves Rūstulis, kaip Virgilius vedė Dante, aš vesiu liūdna pakrante ir parodysiu jums svieta, kur išgertos bonkos mėtos. Žaliam miške, žalioj pievoj ir po krūmais baltų ievų... Degtine kur dvokia takas, kur alus upeliais teka, kur aptemus skaisti saulė — ten girtų žmonių pasaulis!

2. Pasiūlgę alkoholio.

Vakarai kai būna ilgi — alkoholio žmonės ilgis. Sako: — Neturim aludės, — užtat taip visi nuliūde — — jei turėsime kur išgerti, — bus smagu akėt ir arfi. — Mes degtinės priešai aršūs — — imsime visą ir išgersime, — ir kada neliks degtinės — — bus blaivi, sausa tėvynė!...

3. Traktyriuj.

Taip sau kūmai kur traktyriuj šią idėją baisiai giria ir prie stiklo čia susėdę skaniai geria tetos, dėdės. Geria čia seni ir jauni, jei tiktai kur litą gauna... O to raugo prisilakę viens kitam išbado akį arba perskėlia pakaušį, kaip kąd Žabalių Mataušui. Paskui teismas, paskui bylos ir įvairūs barniai-kyla... O dėl ko? — Kad to skystimo vis išgerti noras ima!

4. Kaime.

Kaime žmonės „abstinentai“ geria tik... per kožnas šventes, žodžiu — kada laiko yra geria moterys ir vyrai. Tuoju alučio pagamina, kapą sukviečia kaimynų, susodina apie stalą — ir taip vaisėms nėra galo...

5. Sugertuvės.

— Į sveikata! — Prašom, prašom!... — vis uzbonais alų neša. — Užteks, kūmai, jau negalim... — Dar išgersit su putelėm! — Kamaroj dar trys bačkutės... — na, būk sveikas, miels kūmuti! Ir vis prašymai iš naujo: — Pilk į burną, ne į saują! — O, Antanai, mielas dėde, — ko nuleidęs nosį sėdi?!... — išsigerkime abudu, — juk alutis gerti duodas! Ir taip svetį nuvaišina, kad jis nieko nebežino...

6. Mieste.

Mieste žmogų prie gėrimo, sako, baises noras ima: čia aludė prie aludės — reik turėt kiečiausią būdą, nes kitaip dar kokio bieso — karčiamoj perdien sėdėsi!... Viskas vietoj, viskas arti — taip ir traukia išsigerti, o pakliuvęs į traktyriuj

vaidins svarbų vaidmenį ir duos pirmenybę tai kariuomenei, kuri plačiai jį pritaikins ir išnaudos.

Išnagrinėję radio ryšių gerąsias ir blogąsias puses, mes turim pasakyti, kad naudotis radio ryšiais būtinais reikia mokėti. Žinoma, netikslu būtų naudotis radio ryšiais tada, kada veikia vielių ryšiai arba atstumas yra nedidelis ir perdavimas per radio su šifravimu ir iššifravimu pareikalauja daug laiko, kad tas pats pranešimas per tą pat laiką gali būti prisiųstas per pasiuntinį ar kitu būdu.

Radioryšiais reikia tik tada naudotis, kai vielių ryšis neveikia ar negali būti įrengtas.

Radio-ryšys yra nepamainoma priemonė palaikyti santykius tarp atskirų dalių: priešo arba nepaenamų vietų — kalnų, pelkių, miškų, esą jūroje laivai, o taip pat palaikyti ryšį tarp esančių ore lėktuvų ir žemės.

Kariškos radio stotys gali būti dviejų rūšių: vietinės ir kilnojamos. Vietinės stotys statomos tose vietose, kurios turi mums svarbios reikšmės, — tvirtovės, sustiprintos vietos, miestai pasienio zonoj ir t.t.

Kilnojamos radio stotys priskiriamos prie kariuomenės dalių štabų ir kartu su jais kilnojasi organizuodamos ryšius.

Kilnojamos radio stotys gali bū-

ti įrengtos automobiliuose. Tuo būdu radio stotis gali veikti ir važiuojant. Paveiksle mes matom anglų radio stotį, įrengtą motocikle (žiūr. 617 psl.).

Lėktuvuose antena paprastai nuleidžiama apačion, kada lėktuvas pasikelia reikiamon aukštumon. Antenos dar įrengiamos ir lėktuvų sparnuose. Lėktuvuose dirbti su radio yra labai sunku, pav., priminėti pranešimus, kada dirba motorai. Išvengti motorų triukšmo yra vartojami specialūs šalmai, kurie nepraleidžia motorų ūžesio.

Šviesos ryšių priemonės. Palaikyti ryšius artimuose atstumuose dar vartojamos paprasčiausios šviesos priemonės: raketos, dūmų signalai ir vėliavėlės. Šitos priemonės daugiausia naudojamos priešakiniuose rajonuose palaikyti kuopos vado ryšius su būrio vadu ir artilerijos ryšius su pėstininkais.

Ypatingai didelę naudą raketos gali suteikti puolant pėstininkams pirmyn, kada nutrūksta ryšys su artilerija. Raketų spalvos — žalia, raudona, balta, o taip pat jų skaičius bus sutartiniais ženklais, kad pėstininkai pasiekia skirtąją ribą, pavyzdžiui, perėjo upelį arba užėmė skirtas aukštumas.

Ryšiams palaikyti batalione, kuopoje ir artilerijoje vartojami

nedideli elektros (gali būti ir ne elektros) žibintai su veikimo tolimu dieną — 1 klm., o naktį nuo 2 iki 6 klm. Žibintų stiklai gali būti įvairių spalvų. Paveiksle parody-

Vokiškas žibintas šviesos zenklams siųsti

tas vokiečių kariuomenės signalinis šviesos aparatas. Lempa gali būti uždedama ant durklo, lazdos ir t. t. Ilgas šniūras nuo lempos lei-

be galvos tu tampi vyras...
dar pakrato tau kišenę —
žodžiu — stengias, kaip išmano...

7. Kavinių malonumai.

Jei esi tu valdininkas,
tave mielai čia sutinka.
Jei tarnauji kur nors banke —
gatavi nešiot ant rankų:
pasodina tuoj už stalo,
deda stiklą ir bokalą...
ir, kaip sutvėrimo doro,
klausia, ko tamstytė nori.
Jei bent kiek tu dvelki ponu —
tuoj užstato patefoną,
iš jo šaukia: „Dona Klara!...“ —
o tau dūšioj linksma, gera...
Jei esi šeimos tu tėvas —
pasisuks gražiōji leva...
suardys šeimynos laimę —
mieste, broli, tai ne kaime!

8. Troškulio ramėjimas.

Troškulys daugiau daėda,
negu dešimt gerų bėdų:
burnoj sausa, gerklėj sausa, —

kaip tu žmogus neišgersi?!...
Ar svečiuos ar savo bute —
kaip negėręs gali būti?...
Jeigu žmogus sveiko proto —
geria vandenį gazuotą,
jei galva truputį sukas —
perkas melsvą buteliuką...
ir iščiulpęs lig dugnelio —
troškulį kentėti gali!

9. Nuo visų ligų.

Jeigu žmogus tik su saiku —
jis kitaip degtinę taiko,
žodžiu, jos taip nevartoja,
kad nuvirstų tuoj nuo kojų.
Jei truputį gerklę laisto,
tai tik taip sau... ot dėl vaisto.
Sako: — šitą su šaknelėm,
— kaip kakao gerti galim.
— Nuo jos girtas tu nebūsi,
— lenk stiklėlį, smalaūsi!...
— Aš žinau, brolau — tu vyras,
— verčiau gerkim su pipirais —
— tas gėrimas, kūmai, stačiai,
— nuo visų ligų pamačys!

10. Kada geria.

Reikia tiesą pasakyti —
žmonės geria kožną rytą...
viens arbatą, kitas kavą —
kožnas pagal skonį savo.
O kaip teko man girdėti —
dažnai geria ir per pietus,
tik gėrimą visai kitą,
kuris taiso apetitą...
Anglas — viski, frankas — vyną,
o pas mus degtinę gryną.
Kitas dar dėl miego gero —
net į lovą guldams geria!

11. Žodis kareiviams.

Vyrai, miesto ir iš sodžiaus —
tarsiu jums dar kelis žodžius
apie alų ir degtinę,
ką jie daro mūs tėvynei,
ką jie daro kožnam žmogui,
koks veikimas jųjų blogas...
Svarbu ypač jums, kareiviai,
nenuėiti keliu kreivu —
nepamilti alkoholio,
kaip geriausia savo broli.

džia gulinčiam kelių metrų atstume nuo lempos signalistui ir spaudžiant migtuką signalizuoti. Signalai perduodami Morzės abėcėlės pagalba, kur kiekviena raidė reiškia žodį ar kelis žodžius, arba sutartiniai ženklai. Didesniuose atstumuose vartojamas geliografas ir kiti šviesos signaliniai aparatai — Manženo lempa, Ceiso aparatai, prožektorius ir t. t.

Geliografas yra tai prietaisas, kuriame atsokęs nuo veidrodžio saulės spindulys siunčiamas į kita stotį. Taigi su geliografu galima palaikyti ryšius tik skaidrioje saulės šviesoje. Šviesos šaltiniu gali būti ir mėnulis. Susikalbėti per geliografą vartojama Morzės abėcėlė. Perdavimo greitis — 2—3 žodžiai per minutę. Veikimo tolis — 15—30 klm., žiūrint saulės skaidrumo ir vietos.

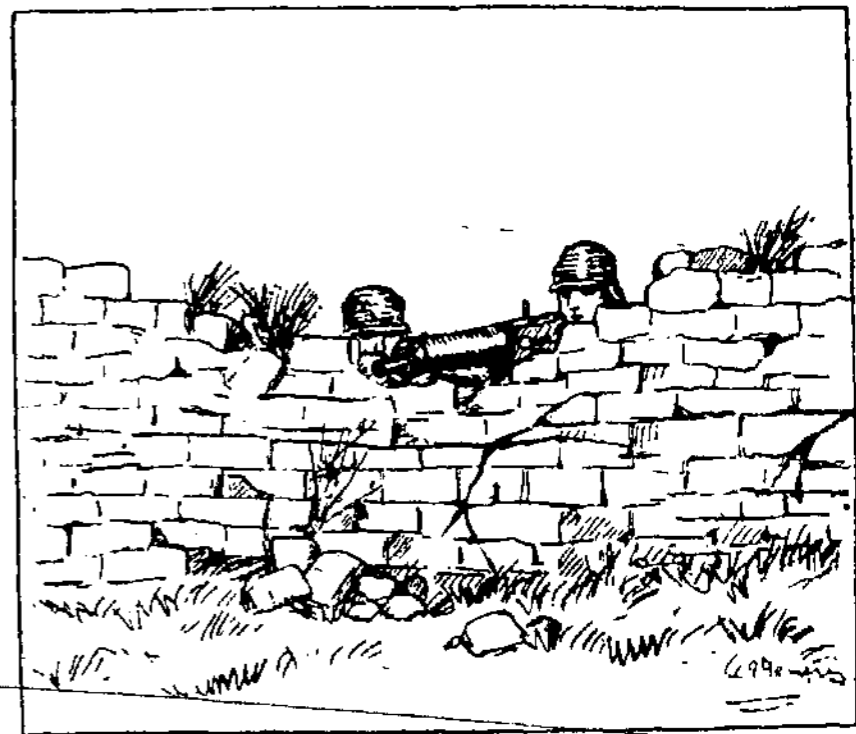
Manženo lempa dirba 20 klm. atstume, esant miglai 5—10 klm. Ceiso aparatas naktį veikia iki 60 klm., dieną — iki 20. Prožektorius, kurio tiesioginis uždavinys yra priešų pozicijų apšvietimas, ir pagalbini priemonė kovoje su oro laivynu, taip pat gali būti panaudotas ir ryšiams, kaip ir kiti šviesos aparatai. Šviesos ryšių priemonės yra labai plačiai naudojamos kitose kariuomenėse, ypač vokiečių ir prancūzų.

Garsinės ryšių priemonės. Garsinės ryšių priemonės labai paprastos ir naudojamos nedideliame atstume. Prie jų priskiriami: rutoras, kuris pastiprina žmogaus balsą ir galima perdavinėti komandas didesniuose atstumuose, švilpukas, kaip sutartinis ženklas, trimitas (ragelis), kuris skiriamas skirtoms komandoms. Didžiojo karo metu vokiečių ir prancūzų kariuomenėse buvo vartojami labai toboli garsiniai aparatai, kuriais buvo galima palaikyti ryšius 500 metrų atstume, nežiūrint kautynių.

Pranešimų permetimas. Per 1914—1919 m. pozicinį karą anglų ir prancūzų fronte buvo pavartota nauja ryšių priemonė: pritaikymas ryšiams paprasto bombosvaidžio ir granatsvaidžio. Bombosvaidį užtaisydavo tuščiu sviediniu, į kurį įdėdavo pranešimą. Sviediniui nukritus ir atsimušus į žemę, sviedinys išleisdavo dūmų signalą, tuo nurodydamas kritimo vietą. Dažniausiai toks šaudymas būdavo iš užpakalio į priešakinius apkalus ir buvo naudojamas smarkios artilerijos ugnies metu, kada nutrūkdavo kiti ryšiai, kad išvengtų bereikalingų ir betikslių žmonių aukų, siunčiant pranešimus per pasiuntinius.

Kariškas lauko paštas. Paštas perduoda žinias, kokios buvo pa-

rašytos, vadinasi, iškraipymų jokių negali būti. Tvarkingas pašto gavimas priklauso nuo susisiekimo priemonių ir kelių. Perdavimas žinių per pašta yra lėtas ir kuo didesnis atstumas tuo ir pristatymas lėtesnis. Patikimas pristatymas, galimumai patikrinti siunčiamas žinias ir užlaikymas paslapties dėl visokių atsitikimų nelaiduojamas. Todėl paprastas paštas nėra naudojamas siųsti kovos (operatyvinius) pranešimus ir tarnauja mažiau svarbesniems pranešimams, tarnybinio ir privatiško susirašėjimo reikalams. Tvarkingas pašto pristatymas (laikraščių, laiškų, siuntinių) labai svarbus, nes susisiekimas per pašta yra grandis, rishanti kovotoją su jo artimais ir su visu šalies gyvenimu. (B. d.)

12. Visų priešas.

Šito raugo prisigėręs
žmogus tampa tikras žvėris...
nesuvaldo kojų, rankų,
visur lenda, visur trankos,
viską daužo kas papuola —
tokio tipo veik iš tolo!...
Tokio tipo kožnas bijo,
sako: — Paršas prisirijo...
— Žmones baido prisispogęs,
— kad jį kur 9 slogos!
Tokių tipų nieks nemyli —
nuo jų bėga per 3 mylias,
taigi matot — alkoholis —
visų priešas, o ne brolis!

13. Kvepiančioj seklyčioj.

Kareivėlis Kurapkutė
vakar valės, barzdą skuto,
mat, atostogų jis gauna
ir kaip vyras sodžiun mauna!
Ant rytojaus Kurapkutė
jau miegojo tėvų bute,
beržais kvepiančioj seklyčioj,
sesės paruoštoj jam tyčia.
Viskas čia patiko baisiai,
tik atprato jis nuo vaišių,

kur išgerti vis tau siūlo
geri dėdės ir tetulos...

14. Tarp kaimynų.

Vos tik kėlės ant rytojaus,
tuoj namiškiai jį apstojo:
džiaugias kariu ir sūneliu
visa troba kiek tik gali...
Greit kaimynų daug suėjo
pamatyt krašto gynėją.
Kai už stalo kiek nutilo,
dėdė Simas tuoj pradėjo:
— Na, kaimynai, mano mieli —
— į sveikata kareivėlio!
Bet kareivis Kurapkutė
tą išgirdęs tuoj sukruoto
ir supratęs, kad pats laikas —
nuo gėrimo susilaikė.

15. Kodėl negeria kareivis.

— Kaimynėliai, mano mieli! —
tarė jaunas kareivėlis.
— Mes, kareiviai, gert negalim
— šitos smarvės nė lašelio.
— Jeigu norite žinoti —
— alkoholis drumsčia protą,
— jis užkrauna vargo našta

— kožnam žmogui mūsų krašto.
— Raskit žmogų, kuris geria,
— kad iš jo kas būtų gero:
— amžinai jį bėdės smaugia,
— niekas jo laukuos neauga,
— jo aruode vėjas švilpia —
— skurdas neria mirties kilpą!

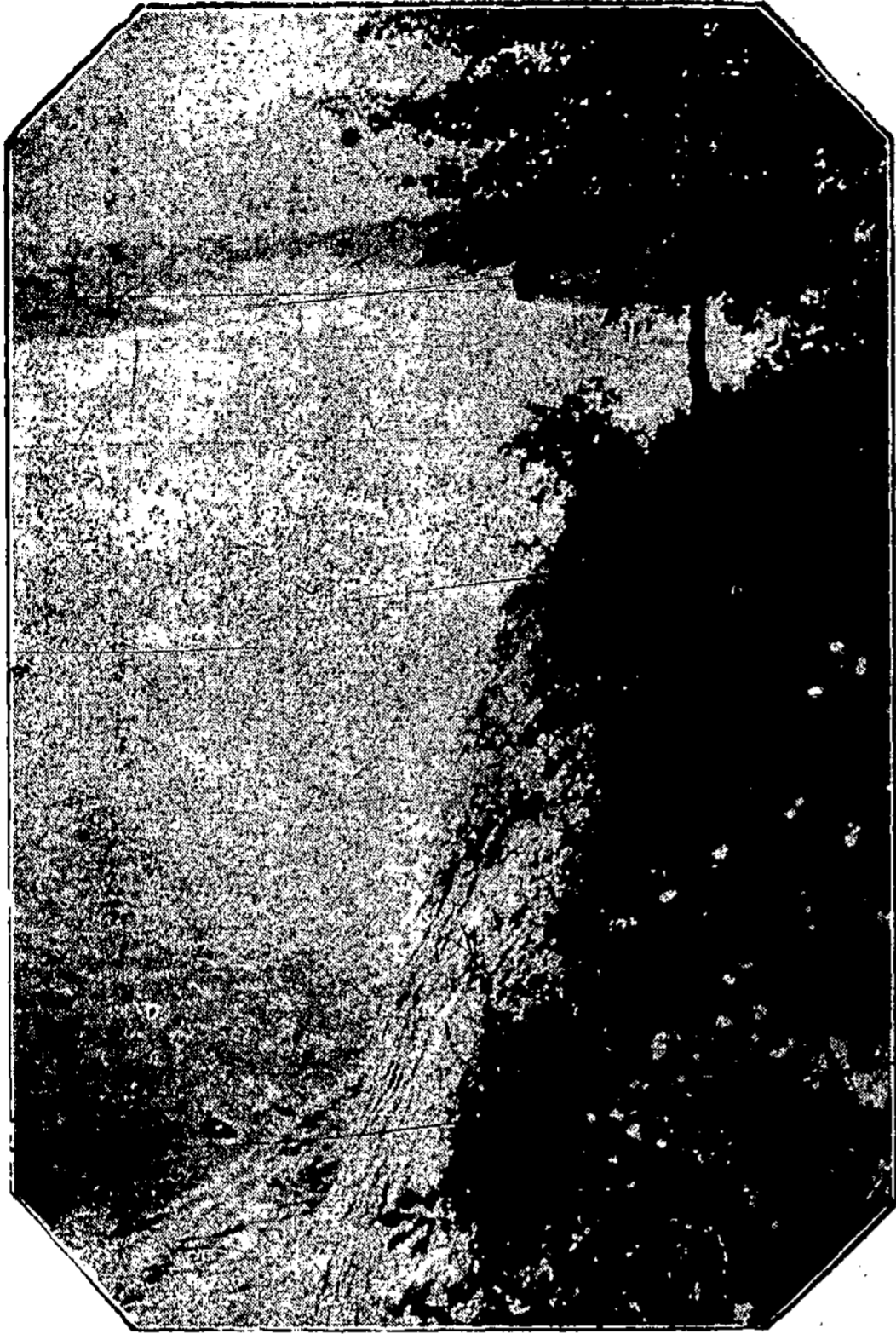
16. Iki pasimatymo.

Taigi, matote, degtinė
daug ką kenkia mūs tėvynei,
todėl venkit šito raugo
vaikai, seniai ir suaugę!
Kitą kartą pakalbėsiu
ir išklosiu visą tiesą —
tiesą gryną, kaip iš rašto,
kas dar slegia mūsų kraštą
ir bendrai — pasaulį visą,
jums neslėpsiu — pasakysiu
apie pasekmes baisesias,
kurias kitos ydos neša.
Apkeliausim kitas vietas,
dabar laikas pasilsėti:
visi knarkia jau sugulę —
likit sveiki!

J. Rūstulis.

Nevėžio ir Lėvenio krantais.

Kam kam, bet raitininkui vis teks pasileisti kuria nors kryptimi, padaryti reidą, smogti priešininkui į sparną ar į užpakalį. Dėl to raitininkai iš mažens (jei taip galima pasakyti) pradeda savo jėgas bandyti,

Viena iš mūsų upių pakrančių.

miklinti. Taip porą metų atgal jota išilgai Klaipėdos kraštas, Žemaitijos dalis ir... vėl pasiekta laikinoji sostinė Kaunas. Tai buvo kavalerijos manevrai, bendradarbiavimas su aviacija, nustumimas pėstininkų smulkųjų dalių...

Atsimenu gerą eskadrono vadą, kuris, vykdydamas duotą uždavinį, dar su malonumu rašė ariergardo viršininkui (jo eskadrono būriui, esančiam kavalerijos pulko žygio apsaugoj, ariergarde) pranešimą: „Prajojant Veliuoną parodykit būriui Gedimino kapą ir paaiškinkit (kalnas — piliakalnis, kur palaidotas D. L. K. Gediminas, žuvęs kautynėse su kryževiviais)“, o toliau vėl tas pat su Raudonės pilimi... Tai manevrai, bet kartu ir tėvynės, savo krašto pažinimas. O kas labiau gali kelti savo krašto, savo šalies karštą meilę, jei ne tie istoriškai padavimai, griuvėsių liekanos, ta mūsų žemė, gamta ir visa tai su kuo per savo kraštą mes taip tampriai esame susirišę.

— Štai Kėdainių miestas. Ar matot šitą baltą bažnyčią? Va, šita su dviem bokšteliais, senobinės išvaizdos. Tai evangelikų reformatų bažnyčia. Jos rūsy guli mūsų pulko šefas — D. L. E. K. Jonušas Radvila. Kuo jis žymus — jūs žinote. Mes esame jo idėjų — šių dienų vykdytojai: — nesusidėti su lenkais. Ir jis pasakė: „Ateis laikai, kada lenkai neras durų: pro langus juos išmėtysime“, — baigia aiškinti gusarų būriui, žygiuojančiam smarkiu maršu Biržų link — būrio vadas — jaunesnysis leitenantas.

Kitaš gusaras jau atsimena. Šefas mirė Tykocino pilyje. Buvo apsuptas. Kūnas palaidotas Sedlece. Ir tik po ilgo laiko parvežtas į Kėdainių bažnyčios rūsi, — tokia šalutinė kryptimi eina žygis į Biržus.

Jojant būriui toliau Nevėžio pakrantėm, parūgėm, žiūrim atlekia gražių mergelių pulkas. Taip jas vilioja žvalūs, gražūs gusarai. O taip pat didelis ir klausimas, — ar joms teko, taip prajojant, kada pamatyti. Skuba, tai vėl sulėtina žingsnį, bet pagaliau skuba.

— Labą dieną! — sveikina jaunesnysis leitenantas, pradėdamas kalbą.

Gusarai eina pėsti — duota arkliams atsikvėpti pailsėti, o taip pat patiems pravėsti.

— Kur jodate? — Žinoma, paslaptis. Čia niekas neprasitar. Reikia išmokti šitų dalykų iš pat pradžių ir nuolat jų laikytis. Bet kiekvienas gusaras mokės gražiai mergaitei atsakyti.

— Greitai atgal grįšime, — sako vienas.

— Laukite! — prideda gusaras Karuža.

— Kada? — klausia viena ir trečia. Ir jau tarp gražių lietuvių ir Lietuvos gusarų tikras pasikalbėjimas. Toliau jau mosikuoja rankos. Pasisukama. Ir tik didelis atstumas viską panaikina.

O čia vėl kaimas. Kaime kažkas sušunka:

— Gusarai kad joja! — Tokia graži lietuviška kalba ir tokia taisyklinga sintaksė. Ir jauti, kad ne taip kalbama, kaip daugelis, kurie pamėgždžioja „didelius ponus“ (ypatingai panelės).

Be to, ir pats užsiangažuoju pasiklausyti, pasimokyti... Jau klausiu, kaip vadinasi vienas ar kitas padargas.

Sutinkame pakeliui žmonių, šiaip piliečių, kelius, tiltus taisančių darbininkų. Arba šalykeliais, kur dažnai žemėtvarkos — melioracijos darbai dirbami.

— Labą rytą! — sveikina tiltų statytojai.

Taip malonu pakalbėti, pasisveikinti. O kitur ir atsargos gusaras kyšteli. Tada jau malonumas neapsakomas.

Bet mes jau paliekame. Drožiame tiesiai. Šone paliekame einančią tiesią kryptim gilų griovį — pelkių naikintoją, kultūrtechniką ir darbininkus.

Apsistojame pailsėti. Savo arklius pašerti. Kažkas prašo vandens.

— Ar jūs norite, ar jūsų žirgai? — gražiai lietuviškai klausia mergė.

Tarp gelių.

— Mūsų žirgai ir mes! — nelaukia gusaras. Ant mūsų kaimo suka ir atidžiai žiūri lėktuvas. Pasiženklina kilmės marškom. Be to, kalbamės sugrupuodami arklius pagal tam tikrą kodą. Tik štai lėktuvas staiga, nelauktai pasineria žemyn ir, smarkiai birbdamas, numeta pranešimą.

— Ką jis numetė? — klausia graži gimnazistė — šieno grėbėja.

— Gražiai panelei labų dienų, vadinasi, tamstai, — flirtuoja gusaras.

— Tai gerai. Perduok ir jam.

Neiškenčia ir bobutė:

— Ką šitas raplanas numetė?

— Labų dienų bobutei — atsakymas. Bobutė netiki. Nejaugi jai mes labų dienų?!

— Kai aš jojau per žalią girelę! — šita dainelę reiktų užtraukti. Jojam smarkiu tempu per žalią giria. Istoriską giria. Neramios mintys šokteli galvoje. Didelės girios — mūsų girios — kur palikote plačiosios? Nejučia lietuvis susikalba su giria. Yra daug bendra. Pasisakyti, pasiguosti. Ne veltui visa eilė poetų girias gražiai lietuviškai apdainavo (Vaičaitis, Maironis ir kt.). Naktis ir mėnuo. Atbalsiai žalioj, tamsioj girioj. Jojame porą gerų valandų kintamojo aliuro per šitą žalią girelę, tai bus apie 18 km...

Jau kitos nakties vakaras. Vėl išjojame. Žmonės, lyg įtaria. Gal negerai paukščiai šitie gusarai, kad vis naktimis pasileidžia į žygį. Vadinasi, mus įtaria. O tai ne kas kita, kaip tik įprasti žygiuoti ir veikti naktimis...

21 val. su biškiu, jau iš tolo, sutemose, bekylančiuose rūkuose, pastebiamas Čičinsko kalnas. Štai jau ir Upytės miestelis. Nedidelis visai. O anksčiau buvo žymesnis ir istoriskas. Lygiai 21 val. 21 min. aplankėme Čičinską. Tai truputį vėloka. Gal ir nepatogu. Bet Lietuvos gusarams pasitaikius progai reikia pabuvoti — reikia mūsų praeitį pažinti.

Veda, žinoma, ne visus, vienas iš gusarų. Jis pats iš Upytės.

Jau eidamas per upelį pasakoja:

— Sako, čia buvęs varinis tiltas. Arkliai jo buvo auksinėm pasagom. Vartai taip pat buvę variniai. Jį patį perkūnas trenkęs, kai jis raitas į bažnyčią įjojęs.

— Ar nėra jis čia pasirodęs? — klausiamas.

— Sako, kad jis anksčiau vaikščiodavęs.

Štai jau ir ant Čičinsko kalno. Beilipant į kalną, dar vienas gusariškas klausimas:

— Ar vaikšto kartais vakarais čia porelės?

Mūsų vadovas tvirtina, kad ne, ir iš tikrųjų aplinkuma tokia, kad, rodos, būtinai kas nors išstiks mistiško... Bet čia rengiamos gegužinės, orkestrai griežia, yra bufetai ir taip per visą naktį. Bet Čičinskas nepasirodo. Nemalonūs jam modernūs žmonės. Pats kalnas dėl tamsumos tiek ižiūrimas, kad beveik iš visų pusių matyti apsuptas vandens, durpynų (kur jau kultūrtechnikai pridėjo savo rankas). Kalnas kieta žvyro. Yra akmenų. Aiškus piliakalnis. Taktiškasis gynimosi punktas. (Tokia tų laikų taktika ir strategija!). Vienoje kalno vietoje, beveik šone, bet vis dėlto kalno ribose, yra keturkampė dauba, kur pats Čičinsko dvaras esąs prasmejęs...

— Dar ilgai girdėję aplinkiniai žmonės avių, veršių bliovimą, šunų lojimą, karvių maurojimą iš nugrimzdusio dvaro, — epiškai nupasakoja mūsų vadovas.

Vizitas buvo pirmą kartą ir todėl visai oficialus. Per 10 — 15 minučių apeita visas kalnas. Užlipta ir paliumpsuota keturkampė dauba ir... atsisveikinta.

Tegu atleis mums Čičinskas už vėlybą vizitą. Prie žirgų ėjome greitai. Greitai pasileidome į priekį, — pagal čia gautą uždavinį pulti prieš kavalerijos apsinakvojusį pulko štabą...

H u s z . A r .

Daugiau savigarbos.

Džiaugiamės, kad jau 13 metai kai esam laisvi ir nepriklausomi. Džiaugiamės, kad nors pusantrų metų galim patarnauti tėvynei. Taip pat džiaugiamės, kad mūsų laukuose skamba lietuviška daina ir visur girdėti lietuvių kalba. Tačiau atsiranda tokių, kurie danko tuos mūsų brangius jausmus, žemindami karių vardą. Labai gaila, kad tas pasitaiko ir mūsų pačių tarpe. Jie pamiršo tų šauksmus, kurie tėvynei pavojingais metais šaukė: „Vyrai, laikykitės, tėvynė pavojui, lenkai ją grobia“. Pamiršo jie tuos, kurie visko atsižadėję liejo kraują gelbėdami mūsų tautą. Neturėdami to gėdos jausmo net drįsta kalbėti lenkiškai, žemindami karių vardą net viešai. Tenka kartais nugirsti einančius kareivius poromis, kurie flirtuoja lenkų kalba. Praeiviams nerūpi, kad tai daro tik vienas bei antras, o įtars visą mūsų kariuomenę. Tokių individų pasitaiko daugiau iš miestelėnų tarpo, kurie susitikę su savo „kuližankom“ pamiršta, kad mundurą vilki ir pradeda pataikauti. Pacituosiu keletą frazių nugirstos meilikaujančių kalbos:

— Janek idzim prendzei, traukinėlis juš eina.

— To nic, spėsime.

— Pšidzi u dzivionty na Vokiečių gatvę. — Nieviem ci leidžiamą raštelį oni da.

Tai ar nejuokinga? (Gaila, kad negalėjau pastebėti kurios dalies). O kalbantysis, nejausdamas jo-

kios atsakomybės, gėrasi tuo, kad nors tiek gali panelei pataikauti. Užmiršta savo šventą pareigą ginti karių vardą nuo panašių dalykų.

Mes, kariai, parodykim savo išauklėjimą ne pataikaudami, bet gražiai apsieidami. Kelkime visur kario garbingą vardą, atmintime ko iš mūsų pareigos reikalauja. Jeigu mes verti mundurą vilkėti, tai parodykim, kad jį mokame ir gerbti. Ugdykime savo širdyse tėvynės meilę. Mylėkime jos kalbą, jos dainas. Gerbkime karių draugiją, perspėkime blogai darančius, tai mūsų pareigos. Juk vadai negali pačių smulkmenų pamatyti. Čia kiekvieno pareiga jam apie tai pranešti. Tuo mes pakelsime save kitų akyse. Jeigu mes savęs negerbsime, tai kas mus gerbs? Jau laikas tokiems reiškiniams rasti galą. Tik daugiau savigarbos.

M a r t i n ė n a s .

Lenkai sušaudė lietuvi.

Liepos mėn. 18 d. Vilniuj, Lukiškių kalėjime, lenkai sušaudė 1 legionierių artilerijos pulko kareivį lietuvi Šimkūną.

Lenkų spauda rašo, kad šis lenkų kariuomenės kareivis lietuvis šnipinėjęs Lietuvos naudai. Jis buvo baigęs 5 klases, kilęs iš Švenčionių krašto ir, pasak pačios lenkų spaudos, pradėjęs šnipinėti tik š. m. liepos mėn. 10 d. O po 8 dienų buvo sušaudytas. Todėl toks greitas mirties sprendimas yra keistokas ir žiaurus. Ar tik šis lietuvis lenkų kareivis nėra lenkų keršto auka už Lietuvoj pagavimą tikrų lenkų šnipų.

Kareivis Šimkūnas mirtį sutiko ramus. Laikraščiai rašo, kad jis šnipinėjęs ne už atlyginimą, bet dėl idėjos.

Tamsa — pilna klaidų.

(Vienas fronto nuotykis).

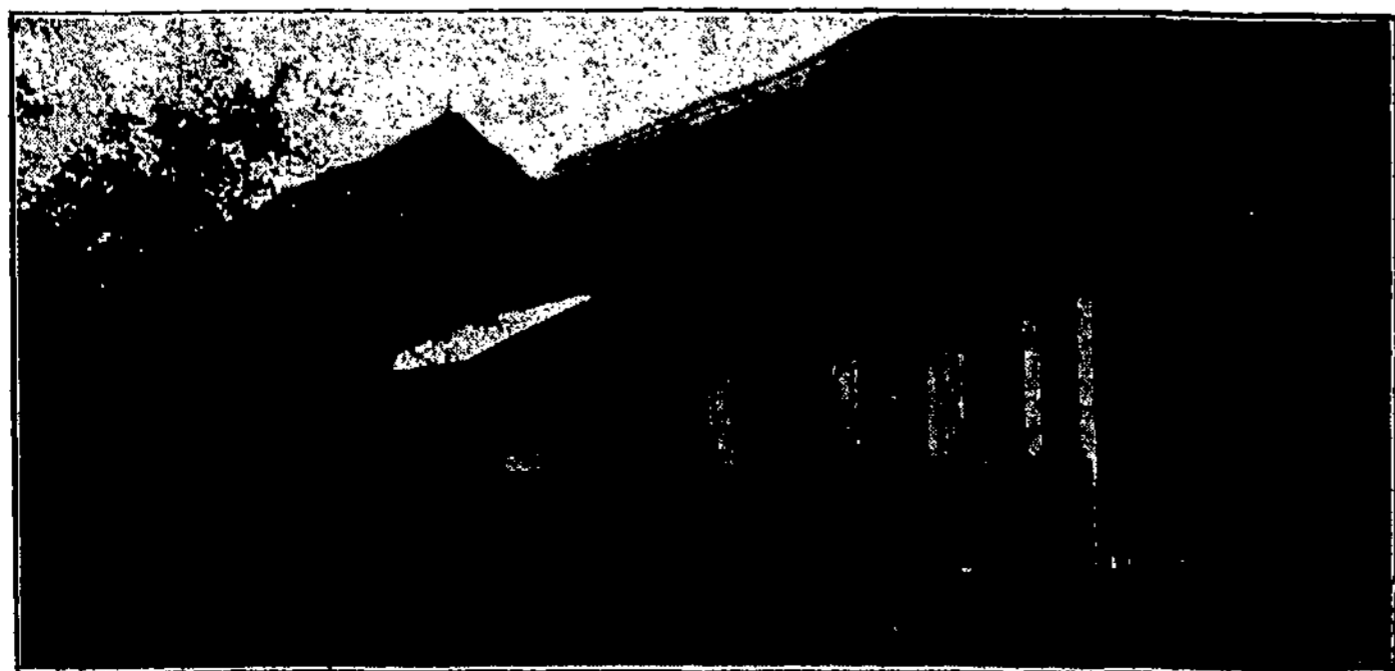
Mūsų kuopoj buvo du moksleiviai savanoriai: Juozas ir Antanas. Juozas pasakodavo, kad jis kilęs iš sukrypusios, delnu uždengiamais langeliais, trobelkos. Girdi, kai jo mamytės ožkytė panorėdavo, tai pasistiepusi savo barzda trobelės kamina išvalydavo. Antanas buvo turtingesnių tėvų sūnus. Nors jo gimtoji trobelė taip pat buvo šiaudais dengta, bet jau ją puošė baltos langinės ir gonkeliai. Jiedu kartu mokyklą lankė ir savanoriais stoji, todėl ir kariuomenėj iš jų buvo tik du kūnai, bet siela viena. Kur vienas, ten ir kitas. Juozo be Antano ir atvirkščiai nemokėdavome išivaizduoti. Ir į žvalgybas kartu eidavo, ir visur kitas kito nepalikdavo.

Vieną tamsią rudens naktį abu išėjo į žvalgybą. Reikėjo apžiūrėti kaimą tarp lietuvių ir lenkų pozicijų. Iš vietos gyventojų teko patirti, kad šią naktį į tą kaimą ateis lenkų. Todėl ir reikėjo ištirti, ar iš tikrųjų lenkai atėjo.

Netrukus abu prisiartino prie kaimo. Prišliaužę prie pirmos sodybos tvoros sustojo ir klausosi. Bet visur tyła, lyg būtų išmirę.

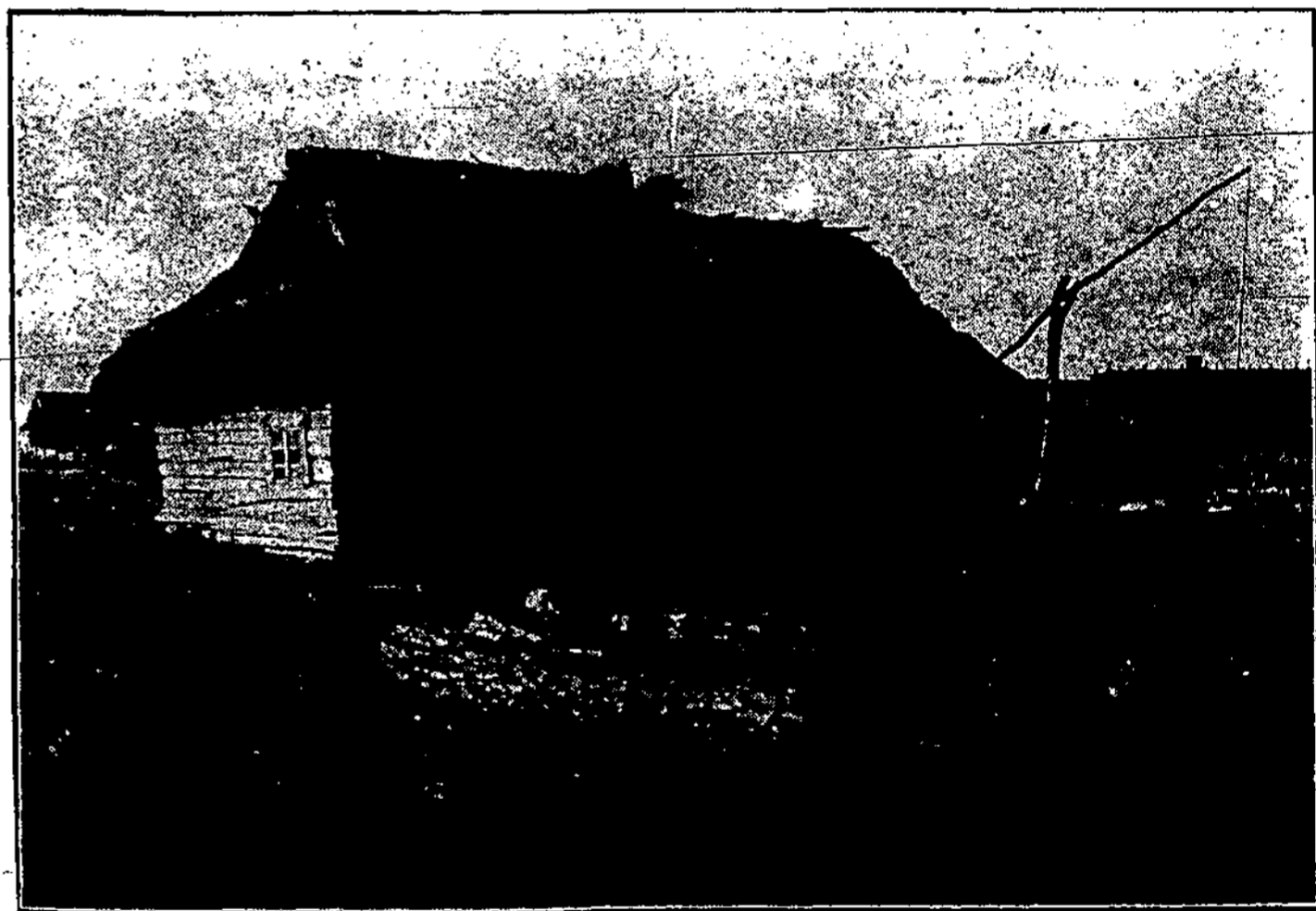
— Juozai, aš eisiu prie trobos pasižvalgyti, o tu į sodo pakraštį gatvę išžvalgyti, — tyliai prabilo Antanas. — Žinai, gatve eiti pavojinga. — Ir abu pasiskirtom kryptim nuėjo.

Vos Antanas prisiartino prie trobos galo, kai išgirdo durų sugirgždėjimą. Prisiglaudė už kampo ir klausosi. Išėina du ginkluoti civiliai. Kalbasi lietuviškai. Iš kalbos suprato, kad tai lietuvių partizanai. Išlindo ir Antanas ir visi trys susitiko. Susipažinę ir pasikalbėję nuėjo gatvės link. Ten, netoli vartų, tupėjo Juozas. Jis, pamatęs tris ginkluotus ateinant, galvoja: „Tai, iš tikrųjų, tie šėtonai kaime apsisusto. Bet kur Antanas? Tur būt, pabėgęs į sodo pakraštį jo laukia“. Prisiglaudęs prie tvoros tyli. Prie vartų sustojo visi trys ir patylomis kalbasi. Negirdėti Juozui kokio kalba. Du nuėjo gatve į kaimo gilumą, o trečias pasiliko tarpvarty. Stovi ir dairosi aplink.

Ukininko troba Pažaislių kaime (Kauno apskr.)

— Palauk tu, vištos vaikel! — sumurmėjo Juozas, — aš tave pamokysiu. — Ir patylom patvoriu pradėjo šliaužti artyn vartų. Juozas manė, kad lenkas sargybon išėjo. Pasiryžo jį slapta pulti, parversti ir nuginkluotą skubiai nusivaryti per sodą į patvorį (prie lauko, iš kur atėjo), kur tikėjosi Antanas jo laukia. Kadangi Juozas buvo įsitikinęs, kad čia lenkas stovi, tai tamsoj nesistengė geriau į jo uniformą išžiūrėti. Kai tik jo menamas „lenkas“ atsigrėžė nuo jo į kitą pusę, tuoj Juozas, lyg vanagas vištą, staiga puolė jį, viena ranka čiupo šautuvą, o kita už sprando ir staiga parvertė ant žemės. Staiga užpultas ir parverstas Antanas greit nesusivokė, kas čia atsitiko, ypač Juozo lenkiškai ištartas „tylėk“ suklaidino jį ir instinktyviai suriko: „Juozai, gelbėk!“ Staiga „užpuoliko“ rankos atsitraukė nuo Antano ir dvi žmonių figūros tamsoj į kitas kitą įdūrusios akis valandėlę sustingusios stovėjo ir nežinojo, kas čia atsitiko. Pasirodo, Juozas Antaną puolė. Greit paaš-

Viena iš senovinių trobelių, kurios jau atgyvena savo amželį.

kėjus dalykui, abu gardžiai nusijuokė ir grįžo atgal.

— Žinai, ką, Juozai, — pagaliau prabilo Antanas, — ką šis kvailas atsitikimas mums sako? —

— Na, ką? — paklausė Juozas.

— Ogi tamsoj ir nežinomoj vietoj ką nors susitikęs ir galutinai nežiūrėjęs, kas jis yra, koks nors neužsitikęs savo fiziškomis jėgomis arba karšto būdo tipas gali gartais savąj nudėti. Jeigu tu būtum toks buvęs, iš tikrųjų, būtum man durtuvą suvaręs. Pasirodo, kad tokioj padėtyj labai atsargiai reikia ginklą vartoti. Kaip gera kariui turėti šaltą kraują ir visur būti atsargiam.

St.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Chemijos mokoma kuopa.

Kaip jau yra žinoma „Kario“ skaitytojams, kad prie ginclavimo valdybos yra suorganizuota chemijos mokoma kuopa. Taip pat buvo rašyta, kad minėtos kuopos pirmoji laida baigė savo trumpalaikius mėnesinius kursus ir išvažinėjo į dalis. Išvažinėjus pirmajai laidai, yra surinkta antra. Taip pat suvažiavo iš įvairių dalių puskarininkiai chemijos kursui praeiti. Štai jau trys savaitės, kai ruošiami chemijos puskarininkiai.

Kursų programa, palyginus, ta pati ir šiai laidai.

Tenka pabrėžti, kad chemijos mokslas yra gana įdomus, bet jį studijuoti reikalinga gabių vyrų, labiau išsilavinusių. Kuriantams artinasi žinių patikrinimas ir puskarininkiai susirūpinę smarkiai prie to ruošiasi.

Virba.

7 pėst. Ž. K. B. pulkas.

Liepos mėn. 17 d. 1 kuopos jauni kareiviai buvo „apkrikštyti“: — buvo pirmas ruošiamasis šaudymas kovos šoviniiais.

Pakilusiu ūpu išėjome į šaudymo aikštę. Jautėmės lyg karan žygiuotume, nekantriai laukėme „kovos ugnies“. Visi kupini noro kuo geriau šaudyti, ir buvome pasiryžę būtinai senus kareivius pralenkti.

Tenka pabrėžti, kad pataikymas, bendrai, buvo geras. Dauguma sugebėjo labai gerai arba gerai šaudyti, kiti tik sąlygas atliko.

Parako dūmų paragavę, patenkinti grįžome atgal į kareivines. Pakeliui linksmą dainelę taip smarkiai užtraukėm, kad net visas miškelis skambėjo, o tariamieji vokiečiai tik galvomis lingavo.

Liepos mėn. 18 d. apsilankėme kinę. Buvo demonstruojama kariška mokslo filma: apkasai, jų įrengimas ir maskavimas, įvairių dirbtinių kliūčių statymas ir tankų kova.

Turinį aiškino jaun. leit. Šliažas.

Įdomu buvo pasižiūrėti, kaip mikliai ir pavyzdingai prancūzų kareiviai savo uždavinius atlikdavo. Ypatingą susidomėjimą sukėlė tankų puolimas drauge su pėstininkais.

Filma suteikė mums daug naudingų žinių. Patys su visa tuo susidurdami gavome progos pasimokyti, kaip reikalinga darbas tvarkyti, kad greitai ir gerai jį atliktumėm.

Gale buvo parodyta amerikoniška filma iš kovbojų gyvenimo. Gavome pasigėrėti Tomo Mikso ir jo arklio gražiais triukais.

Gerai laiką praleidę, linksmi ir patenkinti, orkestro lydimi, grįžome pavakariais atgal į kareivines.

J. K.

8 p. K. K. Vaidoto pulkas.

Liepos mėn. 20 d. pulkas šventė 12 metų sukaktuves. Iš pat ryto pasipuošę pulkas tautiškomis vėliavomis.

9,30 val. į mokomos kuopos salę susirinko pulko p. karininkai ir kareiviai. Pamaldas laikė pulko kapelionas kun. Normantas. Per pamokslą pabrėžė šios šventės reikšmę ir ragino pasimelsti už žuvusius pulko karius. Po pamaldų pulko vadas sveikino šventės progą. Paskiau kap. Baltrimas laikė paskaitą. Kalbėtojas vaizdžiai atpasakojo pulko istoriją: jo suformavimą, žygius ir laimėjimus. Išvardino žuvusius kovose su priešais pulko karius. Jie buvo pagerbti atsistojimu. Gale griausmingai sušukta tris kartus valio vyriausybei ir kariškai vadovybei, sugiedotas Tautos himnas ir visi pakilusia dvasia ir gražiais pasiryžimais išsiskirstė. Kareivių laukė puikiai pietūs.

Po pietų Liaudies namų salėje pulkui buvo nemokamai kinas. Buvo du seansai, nes vienu kartu visi į salę netilpo. Demonstruota „Vilkų stebuklas“ ir komedija.

Liepos mėn. 18 d. buvo draugiškos futbolo rungtynės pulko pirmos komandos su Šiaulių pašto tarnautojų komanda „Žinia“. Nors rungtynės baigėsi lygiomis (0:0), tačiau tenka pastebėti, kad kai kurie pulko žaidėjai parodė visai gerą žaidimo techniką. Oras rungtynėms buvo nelabai palankus, bet publikos susirinko nemaža. Rungtynių žiūrėti buvo atvykę kareiviai ir daug karininkų.

Futbolo komandai vadovauja jaun. ltn. Karalius.

Tūlė Matas.

2 p. pulkas — pionierių batalionas 5:3 (4:1).

Liepos mėn. 22 d. 5 p. pulko aikštėj buvo draugiškos futbolo rungtynės tarp 2 p. pulko ir pionierių bataliono komandų.

Pirmas puslaikis, prie didesnės pulko persvaros, baigėsi 4:1 pulko naudai.

Antras puslaikis pionieriams laimingesnis. Pakeistas jų kairysis kraštas iš prasiveržimų įmušė paeiliui 2 golus, patys gaudami tik vieną. Taigi, rungtynės ir baigėsi santykiu 5:3 2 p. pulko naudai.

Tenka pabrėžti, kad pulko komanda laimėjo užtarnautai ir atrodė stipresnė. Pionieriai žaidė daugiau prasiveržimais.

Kar. asp. Juodvalkis.

KARIUOMENĖS UGNIAGESIAI

Gaisrai. Liepos mėn. 12 d. 4 val. 40 min. Gastilionių kaime (Rumšiškės valsė.) užsidegė pil. Vinco Markevičiaus kluonas. Kitoje Nemuno pusėje stovinčio Samilių vienkiemyje 1 gusarų pulko eskadrono budėtojas pastebėjo gaisrą ir pranešė ltn. Šoblovinskiui. Jo įsakymu gusarai su sanit. puskarininkiu persikėlė valtėmis per Nemuną. Ugnis jau persimetė į kaimynų Raulo ir Mato Markevičių kluonus, pavojus gresė visam kaimui. Žmonių susirinko daug, bet jiems trūko drausmės, riksmu gaisro neužgesinsi. Gusarų tarpe buvo garsus ugniagesys vyr. pusk. Jantauskas, kuris paėmė vadovybę į savo rankas. Už pasidarbavimą gaisrus gesinant jis jau buvo apdovanotas „Artimui pagalbon“ ugniagesių garbės ženklų ir dabar dar kartą įrodė, kad tos dovanos tikrai yra nusipelnęs. Gusarų ir gyventojų pastangomis apie 7 val. 30 min. gaisras lokalizuotas, kiti trobesiai išliko sveiki. Visame kaime yra per 40 ūkių. Gaisrui pasibaigus į kaimą atvyko iš Kauno miesto ugniagesiai su 1 autocisterna ir motoriniu kilnojama siurbliu. Ukininkai labai dėkojo gusarams už greitąją pagalbą. V. p. Jantausko pavyzdys rodo, ką gali padaryti kaime, kilus gaisrui, sumanus atsargos kareivis ugniagesys.

Perka motorą ir žarnas. Karo butų skyrius leido aviacijos ugniagesių komandai nusipirkti kilnojamą motorinį siurbli. Gauta pasiūlymai iš kelių motorų fabrikų. Be to, skyrius užsakė rankinius siurblius karo policijos mokyklos ir 4 art. pulko I grupės ugniagesių komandoms. Perkama 1000 mtr. kanapinių žarnų, 100 porų jungtuvų „Storz“, 8 skirstytojų (trišakių). Nupirkti daiktai bus išdalinti naujai įsteigtoms ir senoms komandoms.

Komandų patikrinimas. Kariuomenės ugniagesių inspektorių patikrino 1, 5, 7 ir 8 pėstininkų, 4 artilerijos pulkų ir Vytauto Didžiojo kuopos ugniagesių komandas ir jų įrankius. Komandos gerai apmokytos, įrankiai užlaikomi tvarkingai. Seni įrankiai su laiku bus pakeisti moderniais.

Nauja komanda. 7 pėst. pulko vado įsakymu suformuota ugniagesių komanda Klaipėdos mieste. Iki šiol pulkas turėjo tik vieną komandą Macikių dvare ties Šilute. Klaipėdos komanda galės apsieiti be siurblio, nes kareivinių rajone yra daug gidrantų. Prijungus žarnas galima apsaugoti visus trobesius. Dabar kariuomenėje bus iš viso 24 komandos: 12 — Kaune ir 12 — provincijos miestuose ir dvaruose.

Jūs Šaulių gyvenimais

Birštonas.

Nuo š. m. balandžio 1 d. išrinkus šaulių būrio pirmininku J. Aleknavičių būrys pradėjo smarkiai veikti. Per tokį trumpą laiką būrys atidarė viešą biblioteką, kuri turi per 100 gerų knygų. Ateina į biblioteką „Karys“, „Trimitas“ ir kiti. Dažnai rengiami vakarėliai su vaidinimais ir t. t. Būrio išdas auga. Šauliai gerbia savo naują pirmininką ir supranta, kad jis gali daug padaryti būriui gero. Dabar Birštono būrys Alytaus rinktinėje stovi pirmoje vietoje.

Karys - Šaulys.

Daukšiai, Marijampolės apskr.

Liepos mėn. 19 d. Daukšiuose buvo nepaprasta šventė, nes čia vietos didžiuliai atleidai ir drauge 31 Daukšių būrio vardu pastatyto Nepriklausomybės paminklo šventinimas ir to pat būrio vėliavos šventinimas ir įteikimas, šaulių priesaika, kurią priėmė apie 60 šaulių, garbės ženklų pasižymėjusiems šauliams įteikimas ir šaulių paradas. Šventėn buvo sutraukti 6 šaulių pėst. būriai ir vienas raitųjų — šaulių dragūnų būrys — tai 7 Jovaravo š. b. dragūnai.

Pagerbti žuvę už Lietuvos Nepriklausomybę šauliai, kariai, partizanai ir visuomenės veikėjai. 39 Želsvos š. būrio orkestras sugrojo gedulo maršą, o 35 Šlavančių ir 44 Igliškėlių šaulių jungtinis choras sugiedojo „Kritusiems šauliams“.

Įteikta šaulių žvaigždė 44 Igliškėlių š. būrio pirmininkui mokyt. š. Pr. Turūtai ir 7 Jovaravo š. būrio vadui dragūnui K. Juškevičiui, kuris čia buvo atvykęs su visais savo būrio 22 dragūnais. Galop šaulių paradas, dainos...

Buvę čia Daukšių, Igliškėlių, Padovinio, Šlavančių, Igliaukos ir Jovaravo š. būriai labai gražiai pasirodė ir stebino žiūrėtojus.

Gerai jau grojo 39 Želsvos š. būrio orkestras.

Vytautas.

Perloja (Alytaus apskr.).

Liepos mėn. 19 d. Perlojoj iškilmingai pašventintas, vietos šaulių iniciatyva pastatytas, puikus Vytautui Didžiajam paminklas.

Į šias iškilmes suplaukė gana gausi tolimų apylinkių visuomenė, svečiai iš anapus demarkacijos linijos — broliai lietuviai, ir svečiai iš Kauno.

12,30 val. aikštėje iškilmingos apeigos. Vietos kunigas Kiškis paminklą šventina, pulk. Štencelis atriša kaspiną, Grižiamas Tautos himnas.

Seka kalbos. Apibūdinama perlojiečių trisias paminklą statant, miestelio praeitis. Primenama, kad šis paminklas, keliaujantiems mūsų karžygiams į brangųjį Vilnių, suteiks dar didesnio pasiryžimo ir jėgų šventai kovai.

Seka šaulių paradas. Pro vyriausybės atstovus, maršo lydimi, gerbdami pražygiuoja šauliai. Gražus įspūdis.

Šventės proga pulk. Štencelis įteikia prie paminklo apdovanotiems šaulių vadams šaulių žvaigždes.

Reikia pažymėti, kad ir neturtinga Perloja, tačiau sugėbėjo pastatyti du puikius kūrinius: mūro bažnyčią (pernai) ir dabar stebėtinai gražų paminklą.

Bolius Švilpukas.

Šaulių šventė Žem. Panemunėje.

Liepos mėn. 10 d. Žemosios Panemunės šaulių būrys surengė savo šventę. Šventės programa buvo tokia: naujų narių priesaika, pranešimai apie būrio veikimą, sveikinimai iš gretimų būrių, bendras paradas, paskui gegužinė ir vakare vaidinimas.

Gausingai dalyvavo Veliuonos būrys, kuris dainuodamas atplaukė garlaiviu. Kur tik veliuoniečiai pasisuka, ten skamba dainos, taip pat jos skambėjo ir Žem. Panemunėje.

G v.

Kelionė aplink Lietuvą. Liepos mėn. 24—25 d. buvo surengtos automobilių ir motociklų lenktynės — kelionė aplink Lietuvą per 31 val. Iš konkuravusių 3 mažų automobilių pirmą vietą laimėjo G. Keras. Iš 11 konkuravusių didelių automobilių pirmą vietą laimėjo inž. Pranas Hiksa. Jis gavo Respublikos Prezidento skirtą pereinamąją dovaną — didelę sidabrinę taurę ir t. t. Antrą vietą laimėjo klaipėdietis dr. K. Trukanas, trečią vietą — inž. E. Langė ir ketvirtą — Kipras Petrauskas. Iš konkuravusių motociklais — mašinomis be priekabų — pirmą vietą laimėjo Vilpišauskas, antrą — Janušauskas ir trečią — Haakas. Mašinomis su priekabomis pirmą vietą laimėjo V. Mažeika, ir antrą — Pocius. Iš viso važiavo 12 motociklų.

Lietuva — Rumunija. Rugpjūčio mėn. 26 d. Kaune bus pirmos tarpvalstybinės futbolo rungtynės tarp Rumunijos ir Lietuvos. Rumunijos rinktinė rungsis ir su kitomis Pabaltijo valstybėmis.

Pabaltijo turnyras nukeltas. Dėl susidėjusių aplinkybių Pabaltijo futbolo turnyras, kuris turėjo būti rugpjūčio mėn. 12 — 14 d. d., atidėtas į rugpjūčio mėn. 28 — 30 d. d.

Šarkis — Walker lygiomis. Liepos mėn. 22 d. po ilgesnės pertraukos Šarkis — Žukauskas turėjo bokso rungtynes su amerikiečiu Mickey Walkeriu.

Rungtynių žiūrėjo 40.000 žiūrovų (vadinasi daugiau negu per Šmelingo — Striblingo rungtynes). Jos baigėsi po 15 roundų lygiomis. Šitokia rungtynių pabaiga sudavė smarkų smūgį Šarkio vardui, kaip geriausiam boksininkui, kadangi jis svėrė 29 svarus daugiau už Walkerį ir bendrai yra aukštesnis ir toliau savo rankomis nusiokia. Buvo manyta, kad Šarkis bemačiant apsidirbs su Walkeriu, o jis mušės lėtai ir „kapstėsi“. Teisėjų sprendimą vis dėlto žiūrovai priėmė nepalankiai. Jų nuomone Šarkis — Žukauskas seniai laimėjo rungtynes ir prieš 15 roundų pabaigą.

Sportas Klaipėdoje.

Liepos 11 d. Klaipėdoje su Spielvereinigung A lyga žaidė Tilžės Sport Klub. Šios rungtynės baigėsi dideliu klaipėdiškių laimėjimu. Beveik visas žaidimas ėjo prie svečių vartų ir kas keletas minučių krito golai. Tilžės Sport Klubas, nors ir A klasės komanda, bet labai silpna. Žaidimas baigėsi 11:1 Spielv. naudai.

Teplitz su Klaipėdos rinktine 5:0 (0:0).

Svečiai žaidimą pradėjo visai mažu tempu ir trumpomis aukštomis pasuotėmis. Žaidimas ėjo beveik visą laiką prie klaipėdiškių vartų, bet rezultatų nebuvo. Puslaikis baigėsi 0:0. Bet antrame puslaikyje žaidimas pagreitėjo ir svečiai spėjo net 5:0 savo naudai įvartyti.

Teplitz — KSS Lietuvos meisteris.

Liepos 13 d. su Teplitz žaidė KSS Lietuvos meisteris. Iš pat pradžių žaidimas pereina į KSS pusę. KSS sujungia visas savo jėgas ir energingai puola priešą. Puslaikis baigėsi 2:1 Teplitz naudai. Antrame puslaikyje žaidimas pasidarė gyvesnis. Žaidimas baigėsi 7:1 Teplitz naudai.

A. J. T.

LENKIJA. Gurguolės arklio išvermingumo tyrinėjimas.

Karo reikalų ministerijos transporto skyrius organizuoja bandymus ištirti gurguolės arklio išvermingumą. Bandymams vadovauja karininkai specialistai. Bandymams vieta parinkta sunkiausieji transporto darbui Palėsės, Padolės ir Pakarpatės rajonai. Bandymų rezultatai turės tarnauti tolimesniems moksliekiams tyrinėjimams šiuo klausimu.

Lenkai mokosi ginti Vilnių nuo aviacijos puolimų.

Priešaviacinio bei priešdujinio apsigynimo sąjungos Vilniaus vaivadijos komiteto rūpesčiu neseniai buvo demonstruota Vilniaus geležinkelio stoties aviacijos ataka.

Pačiame vidurdieny „priešo“ lėktuvų eskadrilė puolė stotį. Pasigirdus pavojaus signalams ir garvežių kaukimui, geležinkeliečiai stvėrėsi ginti atakuojamuosius objektus. O ugniagesiai pilnoje šarvuotėje saugojo nuo ugnies pavojaus stoties įrengimus.

Dėl gero oro aviacijos atakos demonstravimas sutraukė didelę žmonių minią, kuri smalsiai sekė būsimojo oro karo demonstravimą.

Tarptautinė aviacijos mokykla Anglijoje.

Šių metų pavasarį viena anglų kariško parengimo draugija Gamble atidarė tarptautinę aviacijos mokyklą. Mokyklos uždavinys mokyti norinčius asmenis skraidymo ir kitų su juo susijusių dalykų. Mokykla paskelbė, kad ji laikysis anglų karo aviacijoje įvestų mokymo metodų. Instruktoriai parinkti iš geriausių lakūnų. Instruktorių dalis paimta iš kadro kariuome-

nės; kita dalis iš lakūnų, pirmiau tarnavusių karo aviacijoje.

Mokykla aprūpinta naujausiomis mokslo priemonėmis teoriškai ir praktiškai mokymui. Mokestis už mokslą imamas pagal skraidymo valandų skaičių. Kiekvienai skraidymo valandai skiriamas atitinkamas skaičius teorijos pamokų ir praktiškų pratimų bei darbų dirbtuvėse. Be to, mokiniai patys turi apsisaugoti gyvybę.

Mokykloje yra septyneri įvairaus mokslinio lygio ir kryptių kursai.

I. Pradinio mokymo kursai karo lakūnams — svetimšaliams pagal Anglų karo aviacijos programas. Kursai trunka 12 savaitių; skraidymo valandų — 37.

II. Aklų skraidymo kursai civiliams ir karo lakūnams. Kursai trunka 14 savaitių; skraidymo valandų — 10.

III. Pradinio mokymo ir aklų skraidymo kursai. Trunka 14 savaitių; skraidymo valandų — 46^{1/2}.

IV. Skraidymo instruktorių kursai (pagal Anglų karo aviacijos programas). Į juos priimami lakūnai, savarankiškai išskraidę nemažiau 200 valandų. Kursai trunka 8 savaites; skraidymo valandų — 23.

V. Kursai lėktuvų savininkams. Iš esmės tai yra kursai pradėdantiems skraidyti. Jie trunka vos 3 savaites; skraidymo valandų — 14^{1/2}.

VI. Kursai oro susisiekimolinijų lakūnams, skiriami jau prityrusiems lakūnams įsigyti šios profesijos kvalifikaciją. Kursai trunka 3 savaites; skraidymo valandų — 20.

VII. Jūrų lakūnų kursai karo ir civiliams lakūnams, jau mokantiems skraidyti sausumos lėktuvais. Mokymas trunka 3 savaites; skraidymo valandų — 11.

Tenka pastebėti, kad mokestis už mokslą gana brangus ir legali būti prieinamas turtingiems asmenims ir valstybių stipendininkams. Šios mokyklos įsteigimą tenka aiškinti anglų rūpesčiais pakelti savo aviacijos pramonės paklausas pasaulinėse rinkose.

Žuvo raudonosios kariuomenės štabo viršininko padėjėjas.

Š. m. liepos mėn. 12 d. Maskvos apylinkėje įvyko karo lėktuvo avarija, kurios metu žuvo visa jo įgula — 8 žmonės. Žuvusiųjų skaičiuje buvo ir raudonosios kariuomenės štabo viršininko padėjėjas Friandofilovas. Jis buvo gimęs 1894 m., baigęs mokytojų seminariją ir Maskvos karo mokyklą (1915 m.). 1919 m. aktyviai dalyvavo vidujiniame kare. Paskui, baigęs karo akademiją, ėjo svarbias pareigas ir dirbo karo mokslo darbu. Jis yra parašęs keletą žymesnių veikalų — vidujinio karo tyrimų.

Drauge su juo žuvo mechanizacijos ir motorizacijos valdybos viršininko padėjėjas K. Kalinovskis, lėktuvo vadas S. Ribalčiukas, atskiros eskadrilės lakūnas V. Bogdanovas, aviacijos technikai A. Šendrikovas ir S. Polovinskis, žvalgas N. Belkovas ir raudonosios kariuomenės štabo administracijos valdybos sekretoriaus viršininko padėjėjas M. Arkadjevas.

Liepos mėn. 14 d. žuvusiųjų lavonus iškilmingai sudegino Maskvos krematoriume.

Osoaviachimo centrinis komitetas paskyrė 100.000 rublių į Triandofilovo vardo fondą, kurio uždavinys bus tobulinti aviacijos nepavojingumą. Autodoro centrinis komitetas taip pat nutarė pastatyti dvi tanketes, kurios bus pavadintos Triandofilovo ir Kalinovskio vardais. Be to, jis įteiks raudonajai armijai 6 trišius automobilius, kuriuos pavadins kitų šešių žuvusiųjų vardais. Valstybinė raštų leidykla dvi premijas Triandofilovo ir Kalinovskio vardais.

Švedija.

Užsienių laikraščiai rašo, kad švedų kariuomenė šiais metais darysianti ne paprastus taktikos manevrus, bet vadinamos fronto užpakalio (užnugario) tarnybos ir tiekimo manevrus, kur svarbiausi dalykai yra: šovinių, artilerijos sviedinių pristatymas, sužeistųjų gabenimas, maisto ir pašaro tiekimas ir t. t. Manevrus dalyvausią pėstininkai, raitininkai, artilerija, sapieriai ir aviacija; kariuomenės vienetai busią papildyti ligi karo laiko

Lenkijoje sugautas šnipas.

Neseniai buvo sugautas ir sušaudytas lenkų vyriausiojo štabo IV skyriaus karininkas gen. št. majoras Demkovskis, kuris šnipinėjo bolševikų naudai.

Maj. Demkovskis didžiojo karo metu tarnavo rusų kariuomenėje kaip kazokų karininkas. Vėliau dalyvavo Rusijos vidujiniame kare, kariaudamas baltųjų eilėse. Paskui tarnaudamas Lenkijos kariuomenėje baigė gen. štabo akademiją ir buvo laikomas vienu gabiausių karininkų. Taigi jo byla sukėlė didelio nusistebėjimo.

Sąryšy su maj. Demkovskio byla Rusijos karo atstovas Lenkijai Bogobojus tuojau išvyko į Maskvą ir, tur būt, į savo vietą nebegrįš.

Vokietija.

Užsienių spauda praneša, kad Hamburgo chemijos fabrika išradusi naują dujokaukę, pro kurią aiškiai matyti kario veidas ir galima lengvai pažinti. Dujokaukę apsauganti nuo visų dabar žinomų ir vartojamų chemijos medžiagų.

Japonijos karo atstovo Latvijai pakeitimas.

Japonijos karo atstovą Latvijai majorą Hikosaburo Hata pakeitė kapitonas Taketo Kavamata. Grįžtančiam į Japoniją majorui Hata įteiktas Trijų Žvaigždžių ordenas.

Pirmiau Japonijos karo atstovas gyvendavo Varšuvoje, o dabar gyvena Rygoje.

Arklių lenktynės Daugpily.

Š. m. liepos mėn. 19 d. Daugpily įvyko arklių lenktynės, kurias organizavo kariuomenės arklių sporto klubas. Jose dalyvavo apie 100 raitininkų ir artilerininkų. Pirmą vietą laimėjo Latgalės artilerijos pulko vyr. ltn. Riekstinš.

Estijos karo lakūnai aplankė Rygą.

Š. m. liepos mėn. 22 d. į Rygą buvo atlėkę 4 estų karo lėktuvai, vadovaujami karo aviacijos mokyklos viršininko majoro Varniko. Kelionės tikslas — aplankyti Latvijos karo aviacijos mokyklą ir susipažinti su jos darbu bei mokymo metodais.

Tą pačią dieną estų lakūnai grįžo į Taliną.

Latvijos krantų artilerijos šaudymai.

Šiomis dienomis Latvijos krantų artilerija, kuri stovi Daugavgyvoje, pabaigė vasaros šaudymų pratimus šaudymo rungtynėmis. Šios rungtynės parodė kiekvienos baterijos praktišką pasirengimą. Geriausiai šaudė 4 baterija. Ji laimėjo pereinamąją dovaną.

Anglų torpėdos veikimo atstumas.

Dabartinės anglų torpėdos gali būti paleistos 17.370 metrų atstuman. Bet torpėdos plaukimas trunka 20 minučių, kas žymiai sumažina jos taiklumą. Tenka priminti, kad didž. karo metu anglų torpėdos galėjo pasiekti tik 10.000 metrų, o 1900 metais — vos 1.100 mtr.

Latvių ir Estų karo laivynų bendri manevrai.

Šiais metais nuo rugpiūčio 4 ligi 13 d. Moon salos rajone bus bendri Latvių ir Estų karo laivynų manevrai.

Latvijos ir Estijos šaulių šaudymo rungtynės

Š. m. rugsėjo mėn. 13 ir 14 d. estų sostinėje — Taline, „Mustamae“ šaudykloje, bus Latvijos ir Estijos šaulių šaudymo rungtynės.

Anglijos karo atstovo Pabaltijo valstybėms pakeitimas.

Anglijos karo atstovas majoras A. Stewart Cox atsauktas į Angliją. Į jo vietą paskirtas majoras R. C. W. G. Firebrace. Jis jau atvyko į Rygą ir pradėjo eiti savo pareigas.

Naujos filmos latvių kariuomenėje.

Latvijos vyriausiojo štabo mokymo skyrius išgijo dvi naujas filmas: „Karo laivyno šventė Liepojuje“ ir „7-toji dainų šventė“.

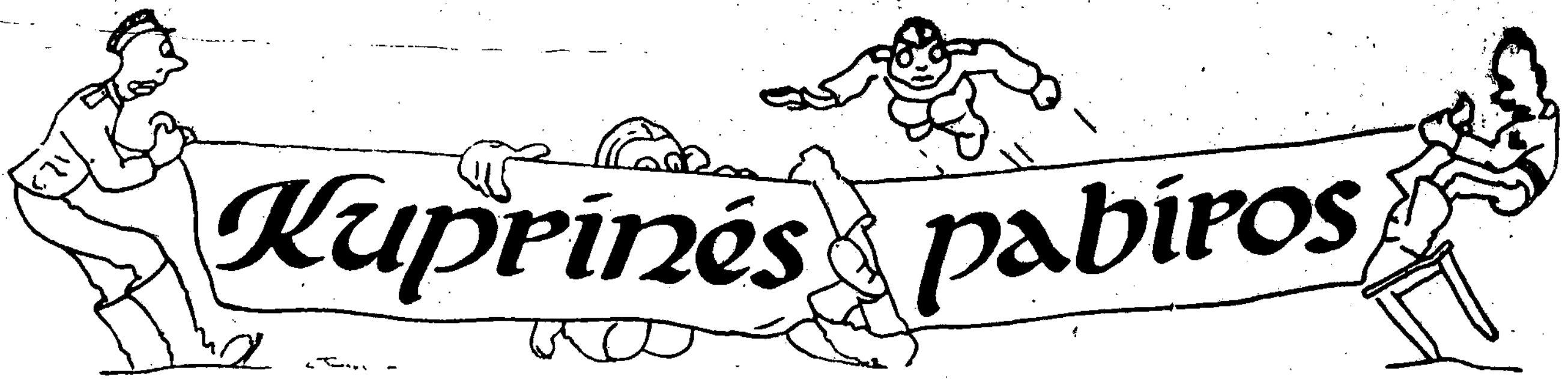
Liepos mėn. 17 d. Rygos kine „Splendid Palace“ kviestiems svečiams buvo rodomos šios filmos. Jų pažiūrėti buvo atvykęs valstybės Prezidentas A. Kviesis, ministeris pirmininkas K. Ulmanis, visa kariuomenės vadovybė, svetimų valstybių pasiuntiniai ir karo atstovai, daug karininkų ir aukštųjų valdininkų.

Generolas Priedė išėjo į atsargą.

Vidzemės divizijos vado padėjėjas gen. Janis Priedė dėl amžiaus paleistas į atsargą. Jis gimė 1874 m. Cešų apskr. Karo tarnybą pradėjo 1895 m. rusų kariuomenėje — 115 pėstininkų Viazmos pulke. 1899 m. baigė Vilniaus karo mokyklą. Nuo 1918 m. rudens tarnavo latvių kariuomenėje. Iš viso kariuomenės eilėse jis buvo 36 metus.

Amerika vis dėlto ginkluojasi.

Amerikos vyriausybė paskyrė 200 milijonų dolerių naujiems karo laivams statyti. Numatoma pastatyti 11 kontrtorpedinių laivų ir 3 nardomus laivus.

Feljetonas.

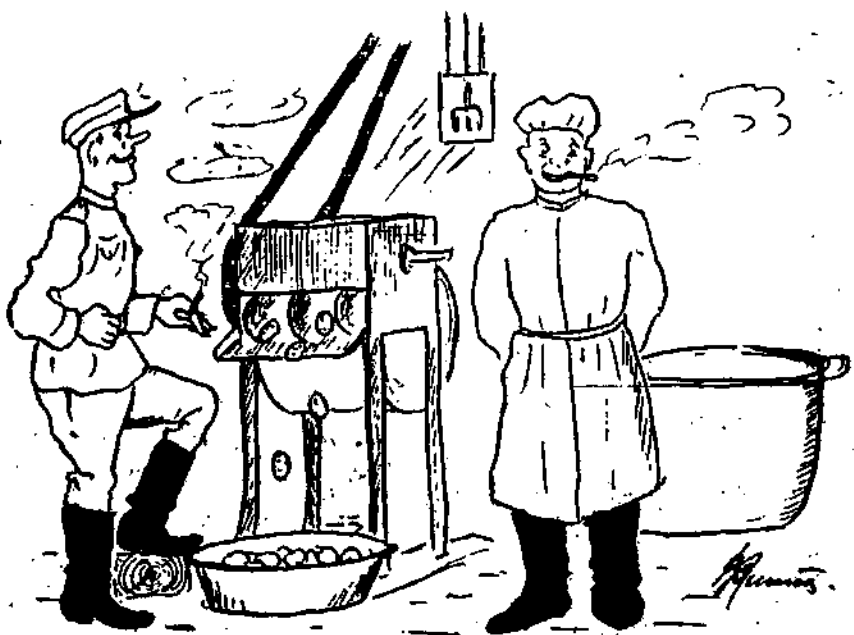
Stebuklingas mūsų pasaulis.

Prašmatnus mūsų pasaulis. Išradimai išradimus stelbia. Štai, kad ir bulvių skutamoji mašina. Ar yra kas nors naudingesnė sugalvota? Faktas, ne! Kai su ekskursija patekau Klaipėdon, 7 pėst. pulkan, ir pulko vadui leidus apžiūrėti pulko patalpas ir kitas prašmatnybes,

Taip seniau skusdavo.

tuojau debtelėjo man galvon prieš tai „Kary“ matytas 7 p. p. bulvių skutamosios mašinos atvaizdas. Susigraudinau. Juk ir aš buvau naujokas. Ne sykį tekdavo bulvių odą gramdyti. Nepasakysiu, kad tai būtų malonus darbas, net galima pasakyti, kad visai nemalonus. Bobiškas. Jeigu tuomet man būtų davę sąlygas: eiti bulvių skusti ar ricinos dozą priimti. Mieliau būčiau nors dvi dozas ricinos išme-

O taip dabar skuta.

tęs negu bulves skusti. Net daug maloniau be eilės su šluota po nerais manevruoti. Vis ne tiek pažeminančiai. O gramdant bulves visokie krakmolai į akis tyška. Po velnių, brolyčiai.

Taigi, visa tai prisiminus dar labiau susigraudinau ir patį pirmą pageidavimą pareiškiau vienos kuopos puskarininkiui:

— Vesk, brolyti, prie bulvių skutamosios mašinos. Baisiai įdomu pamatyti.

— Ką gi, eime, — sutiko jis ir nuvedė mane ir dar keletą mūsų ekskursantų bulvių mašinos patalpon.

Pasakysiu, brolyčiai, išradimas tai išradimas. Net Stefensono ar Edisono sugalvojimai prieš tokį išradimą — nolius.

Įpylei į mašiną bulvių puspūri, paleidai dinamą ir už penkių minučių dėk į katilą. Nuskustos ir nuplautos. Seniau pusės kareivių kuopos reiktų, o dabar vienas virėjas su virtuvės dežuru atlieka. Ir tai aš manau jie nusiskundžia, kodėl pačios bulvės į tą „tartoką“ nešokinėja, o reikia jas įkratyti. Palaukit, gal kas dar išras.

B e n e r u m š a .

Geras laiškas.

— Žinai Simai — gyrėsi naujokas Mikas savo draugui — šiandien iš namų gavau laišką.

— Didelis čia daiktas — atsako Simas — aš vakar du laiškus gavau ir tai nesigiriu.

— Bet aš savo laiške radau įdėtus 5 litus.

— Taip, tai tavo geras laiškas. M.

Labai išgudrėjo.

— Kas namie girdėt? — klausia senas kareivis savo draugo, atvažiavusio pulkan naujoko.

— Nieko labai įdomaus, — sako naujokas — tik mūsų Plyčius labai išgudrėjo.

— Na kaip?

— Ugi praeitą žiemą užsiaugino pikta šunį ir pasisamdė gražią tarnaitę. Tai jam malkų ir nereikėjo vežti, nes kaimo bernai lan-kydamiesi kiekvieną vakarą laz-
dų prinešdavo. m.

Greitas arklys.

Vienas, per didįjį karą buvęs rusų kareivis, grįžęs namo pasakojo, kad jis turėjęs nepaprastai greitą arklį.

— Viena kartą išjojau aš žvalgybon — pasakojo jis namiškiams — ir prijojau prie pat kaimo, kuriame buvo vokiečiai. Juos pastebėjęs pasukau arklį atgal. Priešai tuojau į mane pradėjo šaudyti, bet jų kulkos nespėjo manęs pavyti. Kai aš įjojau į mišką, tik tada jų kulkos atsimušė į medžius.

M. K.

Nepaprastas tikslas.

Būrininkas, pirmą kartą naujokams parodęs sunkųjį kulkosvaidį ir išvardinęs svarbiausias jo dalis, klausia:

— Pasakyk man, Preikšai, kam reikalingas šis plieninis kulkosvaidžio skydas?

— Kad lietūs neužlytų, tamsta būrininke, — nė nemirkstelėjęs atkirto naujokas. AB.

Mokykloje.

Lauke, per gimnastikos pamoką, mokėnys pamatė lėktuvą skrendant ir sako:

— Kokia graži lėktuvė skrenda! Mokytojas: Turi sakyti lėktuvas, o ne lėktuvė, juk tai vyriškos gimties.

Mokinys: Kas jį žino. Iš taip aukštai sunku išžiūrėti.

St. Č i j u n s k i s .

Mokytojas: Pasakyk, Kaziuk, kas yra kvailys?

Kaziukas: Kurs žinodamas kita klausia. S-s D-s.

Ivairenybės.

Brauningo išradimas.

Neseniai Belgijoje mirė amerikietis M. G. Brauningas, pavadinęs išrastą revolverį savo vardu. Šito visur vartojamo revolverio išradėjo gyvenimas buvo toks skurdus, kad jis daug kartų ryžosi savo išrastu revolveriu nusišauti. Tačiau kiek kartų jis mėgino žudyti, tiek kartų vis pasibiaurėjo savo, palyginti dar, nelabai gražiu ir netobulu išradimu. Pav., vieną kartą, atėjęs į paskirtą nusižudyti vietą, buvo bekišas revolverį prie smilkinio, bet netikėtai metęs žvilgsnį pastebėjo, kad revolveris nedailus, nepatogus, nes norint iššauti, reikia volelį pasukti. Nutarė, kad galima jį patobulinti ir taip šovinius užtaisyti, kad šoviniai prieš šaujant patys įeitų į vamzdį. Ši netikėtai dingtelėjusi savizudžio mintis sužadino jame norą gyventi ir pasiryžimą mėginti išrasti geresnį revolverį. Daug darbo padėjo Brauningas ir bado kentė, bet po kurio laiko jau buvo išradęs automatišką revolverį. Tačiau iš Brauningo ir dabar nėra vienas fabrikantas patento (leidimo) nepirko.

Vėl nusivylimas ir mintys nusižudyti Brauningą apniko. Važiuoja jis suvargęs už miesto alkanas, apdriskęs nusižudyti. Bevažiudamas sutiko seną draugą, kuris turi dviračiams taisyti dirbtuvėlę, bet taip pat neturi gyvenime pasisekimo, kaip ir Brauningas. Abu nepasisekėliai nutaria bendrai dirbti. Nesisekė Brauningui ir šis mėginimas, nes mažai kas perka jo revolverį. Nežinia kaip būtų pabaigęs gyvenimą Brauningas, jei jo revolveris nebūtų patekęs į Prancūziją. Čia jo išradimu nusišovė teatre viena garsi artistė ir revolveris, iškritęs žemėn, dar šaudė, sužeisdamas daugelį žmonių. Laikraščiai šį įvykį labai plačiai aprašė, visur pabrėždami naują revolverį. Šis įvykis Brauningo vardą išgarsino visame pasauly. Nuo tos dienos jo gyvenimas pakrypo į kitą pusę. Maža dirbtuvėlė jau nespėjo dirbti revolverius, o fabrikantai už patentą siūlė Brauningui milžiniškas sumas pinigų. Tačiau jis atsisakė bet kam parduoti ir pats pastatė fabriką, kuriame dirbo revolverius. Netrukus Brauningas pasidarė milijonierius.

Kiek uždirba rašytojai.

Vienas vokiečių apskaičiavo, kiek uždirbdavo senovės rašytojai ir kiek šių dienų literatai.

Virgilijus už savo „Eneidą“ gavo 120.000 sesterų, t. y., 20.400 markių. J. J. Rousseau gavo už visus savo kūrinius 16.000 markių. Volteris turėjo uždirbęs turto už 200.000 markių. Likę po jo mirties kūriniai buvo parduoti už 80.000 markių. Aleksandra Diuma pareiškė, kad už jo kūrinius jis pats, leidėjai, spaustuvininkai ir popieriaus pardavėjai gavo apie 10.000.000 markių. Paul de Kock uždirbo 50 milijonų markių.

Šių dienų rašytojai uždirba jau žymiai mažiau. Didžiausiomis šiuo laiku pajamomis gali pasigirti anglų apysakų rašytojas Hall Caine, kuris uždirba per 2 milijonus markių per metus. James Borrie uždirba per metus 1 milijoną markių. Bernard Shaw ir H. G. Wells apie 600.000 markių per metus. Amerikos rašytojai, kurie moka prisitaikyti prie publikos skonio, spausdindami savo kūrinius laikraščiuose ir žurnaluose gali uždirbti gana daug pinigų.

Garsūs vokiečių rašytojai Gerhardt Hauptmann ir Sudermann po karo uždirba daug mažiau. Dideles pajamas seniau turėjo Kellermann, kurio veikalas „Tunelis“ iškėlė jį į pasisekimo viršūnę. Dabar jo žvaigždė nubluko.

Gana dideles pajamas šiuo laiku turi Šnitzler'is, Tomas Mann ir „Napoleono“ autorius Emil Ludwig. Prie milijonierių priklauso M. Decobra.

Šalia tų rašytojų „tūzų“ yra visa eilė rašytojų bei poetų vos užsidirbančių pragyvenimui.

Pagal prancūzų statistiką, tik 5% prancūzų literatų gyvena išimtinai iš savo kūrybos. Vokietijoje, Austrijoje ir Vengrijoje iš literatūros gyvena 7% rašytojų. Tik Anglijoje ir Amerikoje rašytojų gyvenančių vien iš savo literatūrinio darbo, nuošimtis aukštesnis.

Kur daugiausia telefono abonentų.

Tuo atžvilgiu pirmoje vietoje stovi Amerikos miestas San Francisko, kur 100 gyventojų tenka 34 telefono abonentai. Antroje vietoje stovi Stokholmas, kur 100 gyv. tenka 30 telefonų. Trečioj vietoj eina New Yorkas—27 telef. 100 gyv.; ketvirtoj vietoj Oslo—17 telef.; penktoj vietoj Kopenhaga—16 t.; šeštoj v. Zurych—15 tel.; septintoj v. Helsinki—13 tel.; aštuntoj vietoj Paryžius — 12 telefonų. Toliau iš eilės eina Berlynas; Londonas, Briuselis, Viena, Budapeštas, Praha, Roma ir t.t.

„Poetų kraštas“.

Berods niekur to gero netrūksta. Štai, kad ir pas mus Lietuvoj drąsiai galima tvirtinti, kad jaunuomenės tarpe, ypač moksleivių, kas kelintas dedasi poetu esąs. Tačiau mūsų poetai gana kuklūs, toliau savo dienoraščio ar albumėlio retas išvažiuoja. Bet yra kraštas, kuris poetų gausumu palieka toli užpakaly ne tik Lietuvą, bet ir bet kokį kraštą. Tai Japonija.

Japoniją iš tikrųjų galima pavadinti „poetų kraštu“. Į neseniai paskelbtą eilėraščių konkursą, kurio tema buvo „Sniegas nukrito ant šventyklos“, buvo prisiūsta daugiau kaip 30 tūkstančių kūrinių. Kas dar labiau pabrėžia japonų pamėgimą poezijos, tai ta aplinkybė, kad konkurse nebuvo paskirta jokių dovanų ar premijų, išskyrus tik tai, kad geriausias eilėraštis bus perskaitytas imperatoriaus šeimai ir atspausdintas laikraščiuose.

Kai kurie kiniečių papročiai.

Nors kiekvienas kraštas skiriasi nuo kitų savo papročiais, bet Kinų krašto papročiai mūsų nuomone labiausiai keisti. Štai keletas pavyzdžių.

Pagarbai pareikšti mes skrybėlę nusiimam—kiniečiai užsideda. Mes pietus sriuba pradedam — kiniečiai sriuba užbaigia. Mūsų knygos skaitomos nuo pirmojo puslapio — kiniečių nuo paskutinio. Mes knygas skaitom iš kairės dešinės—kiniečiai iš viršaus žemyn. Pas mus mokinys, atsakydamas pamoką, turi žiūrėti mokytojui į akis—kiniečių mokinys turi pasisukti užpakaliu. Pas mus gydytojui mokama susirgus—pas kiniečius tik kol sveikas, susirgus mokėti nustojama.

Kariuomenės leidiniai.

Mūsų Žinynas. XXI t. 77 nr. turinys: Al. A. „Mažiausias pėstininkų kautynių vienetas“, mjr. Kutka „Geležinkelių atstatymas Lietuvoje 1914 — 1918 m.“, kpt. Soročkinas „Naujos idėjos sviedinių išsklaidymo teorijoje“, lt. Vygontas „Šaudymas į lėktuvus iš kulkosvaidžių“, P. Mažylis „Nelaisvės keliais“, kritika ir bibliografija.

Kardas. 8 (28) nr. Rugpiūtis. Turinys: 1) Gen. št. gen. lt. E. F. Novickis, 2) Dėl vieno netaisyklingo kariuomenės kalbos posakio, 3) Iš jūros karo nuotykių, 4) Kariškas gyventojų parengimas kitose valstybėse, 5) Kariūno atsiminimai (recenzija — kritika), 6) Lauko prožektoriai artilerijos tarnyboje, 7) Kavalerijos pulkų raitų sporto rungtynės, 8) Upių forsavimas prancūzų instrukcijomis, 9) Lenkų kliedėjimai, 10) Vyravimas ore, 11) Karininkų pavaduotojų parengimas Latvijoje.

Nauji leidiniai.

Židinys. 7 nr. liepos mėn.

Henrikas Senkevičius. Ugnimi ir kalaviju. Senųjų laikų apysaka. II tomas. Išvertė Juozas Sužiedėlis. „Dirvos“ b-vės leidinys. Kaunas — Marijampolė. 255 psl. Kaina 3 lt. 50 ct.

Trimitas. Lietuvos šaulių laikraštis.

Paskutiniu metu tenka pastebėti šio laikraščio naują kryptį. Anksčiau daugelis paveikslų būdavo iš svetimų kraštų (matyt, skolindavo ar pirkdavo klišes iš svetur), trūko atsiminimų ir t. t. Šiandien jau pastebima visai kitaip. Pavyzdžiui, iliustruojama daugiausia Lietuvos vaizdais, t. y., norima savo skaitytojus geriau supažindinti su savo kraštu. Be to, įtraukiama daugiau bendradarbių, kas labiau laikraštį įvairina. Pradedama dėti partizaniškų bei šauliškų atsiminimų iš kovų dėl nepriklausomybės ir kt. Juk tokiems atsiminimams kaip tik ir turėtų būti vietos „Trimite“. Tai yra istoriška medžiaga, kuri neužrašoma pražus. Kaip „Karys“ turi skyrių iš šaulių gyvenimo, taip „Trimitas“ turi iš karių ir savanorių kūrėjų gyvenimo. Taip pat platus skyrius iš lietuvių gyvenimo svetur ir t. t. Nors tokio linksmo skyriaus, kaip pas mus „Kuprinės pabiros“, specialiai dar neįsivedė, bet panašioj vietoj kiekviename numery yra dedami linksmi dalykėliai ir karikatūros. Apskritai, yra jaučiama, kad laikraštis įvairumo atžvilgiu gėrėja.

S t.

Galvosūkių 29 nr. sprendimas.

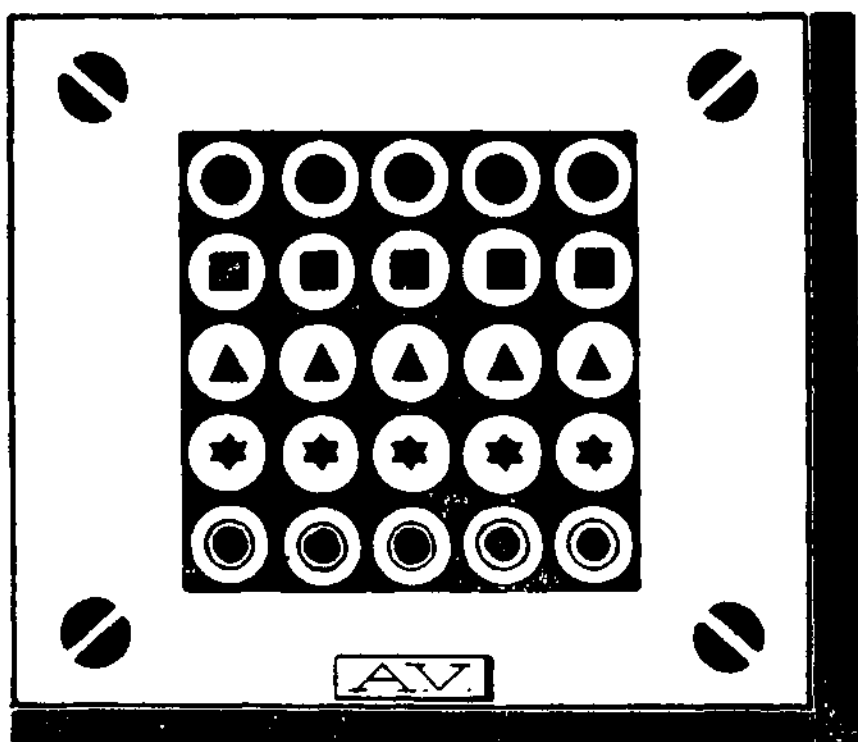
Ne svajonėmis ir dejavimais atvaduosime Vilnių, bet tvirtu pasiryžimu, geležine valia ir vieninga kova — kova iki galo.

Gerai išsprendė šie asmens: 1) A. Kotleris (III p. div. št.), 2) J. Sakalauskas (Drsn.); 3) Vl. Kirkilas (2 p. p.); 4) G. Miliūnas (Ž. Šnč.); 5) M. Vitulskis (Ž. Šnč.); 6) j. p. Pr. Patašius (KPM); 7) Bernst (8 p. p.); 8) Tūlas Matas (8 p. p.); 9) v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); 10) v. p. A. Jatkūnas (KPM); 11) M. Janušauskas (K); 12) J. Ažukas (Špn.); 13) v. p. A. Kelmelis (KKDD); 14) v. p. K. Vadzišius (1 p. p.); 15) J. Docius (Prnr.); 16) P. Budreika (KKDD); 17) j. s. p. A. Bernotas (2 p. p.); 18) M. Urbutis (Trg.).

Galvosūkis 31 nr.

(Vert. 2 tšk.).

Vieną šventadienį penki kareiviai: Povilas, Petras, Alfą, Stasys ir Juozas šaudė į taikinį. Taikiny buvo padalintas į 25 langelius. Kareiviai, norėdami užpildyti visą taikinį kliudymais, šovė po 5 kartus. Iššovęs kiekvienas po 5 kart, atsižymėdavo savo kliudymus kitokiais ženklais. Pabaigę šaudyti, bendrai ėmė tyrinėti taikinį. Taikiny kiekvieno kliudymai buvo tvarkingai išsisklaidę eilutėmis (žiūr. brėžinį). Bet Povilas nepatenkintas sa-

ko: — Vyrų, man nepatinka ši kliudymų tvarka. Kiekvieno iš mūsų kliudymai guli eilutėmis. Dabar mes pabandykime pašaudyti taip, kad kiekvieno mūsų kliudymai būtų vis kitoje taiki-

nio eilutėje po vieną ir, kad žiūrėdami taikinio eilutes stačiai, gulsčiai ir įstrižai, rastume visų mūsų penkių kliudymus.

Visi pritarė Povilo sumanymui ir jį puikiai įvykdė, nes visi buvo taiklūs šauliai ir pataikydavo ten, kur norėjo.

Nurodykite naują tų karių šaudymo kliudymų tvarką.

P. Sirgedas.

Nematomi lėktuvai. Anglų laikraščiai praneša nepaprastą naujieną, esąs išrastas nematomas lėktuvas, — jį išradusi italų firma Fiat. Jei tai teisybė, tai ši italų firma visai slaptai pastačiusi dviejų motorų lėktuvą — hidroplaną, kuris tam tikrais dažais nudažytas esąs tik visai iš arti matomas. Jo tik motorų užesys esą girdėti, kaip ir visų orlaivių. Ateities karas busias įdomesnis!

Geriausiai aprūpinsi save ir vaikus, pasidėdamas pinigų
ŪKIO BANKE
Turtas 15 milijonų litų. Moka aukštus nušimčius. Ūkio Banką rasi kiekviename apskr. mieste.

Saugi vieta indėliams. Taupymo dėžutės. Visos bankinės operac.
LIETUVOS KOPERACIJOS BANKAS
Kaunas, Laisvės alėja 62.
(Savi namai). Tel. 104, 746, 922

+

Jau parduodami bilietai
Lietuvos Raudonojo Kryžiaus
Naujos XIX loterijos
III klasės lošimui

Neatsilik ir Tamsta!

Nes

Kario straipsniai ir vaizdai negąsdina karo siaubu, bet ragina savąją nepriklausomybę ginti ir pagrobtą Vilniaus niekad nepamiršti

Kario straipsniuose atsispindi savo krašto meilė, pasiaukojimas ir didvyriški darbai

Kariui rūpi ne tik grynai kariuomenės reikalai, bet ir piliečių sąmoninimas, jo kaip dorą visuomenės nario pareigos ir garbė

Karys savo Kuprinės pabiromis suteikia daug linksmo ir gražaus juoko.

K A R I Ų

Lietuvos kariuomenės savaitinį pigų, įdomų ir gausiai iliustruotą laikraštį

skaito ne tik kariuomenė, šauliai, skautai, mokyklų jaunimas, bet ir **visa visuomenė**

Išsirašę „Karių“ visiems metams **kalendorių** gauna priedo gražų sieninį

„Kario“ kaina: 12 mėn.—8 lt.; 6 mėn.—4 lt.; 3 mėn.—2 lt.; 1 mėn.—1 lt. Užsieny (be Latvijos, Estijos ir Vokietijos) dvigubai.

ADRESAS:

Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“